

AKTIA PANKKI OYJ

OSAVUOSIKATSAUS

1.1.-30.9.2016

ANTOLAINAUS JA VARAINHOITO KASVUSSA

TOIMITUSJOHTAJA JUSSI LAITINEN

"Aktian tulos 1–9/2016 oli suunnitelman mukainen. Uusluotonanto yksityistalouksille kasvoi 20 prosenttia, ja Aktia on hyvää vauhtia lähestymässä vuoden kasvutavoitteitaan uusien asiakkaiden määrän osalta. Aktian asiakaspalvelu valittiin maan parhaaksi HDI Nordicin Contact Center -kilpailussa 2016. Aktia Varainhoito on haastavasta markkinatilanteesta huolimatta onnistunut kasvattamaan instituutioille suunnattua myyntiään, ja se sai SFR:n Gold Award -palkinnon. Digitaalisten palvelujen kehittäminen jatkuu, ja lokakuun lopussa toimme markkinoille uuden Aktia Wallet –sovelluksen, jolla helposti suorittaa mobiilimaksuja turvallisesti. Uuden peruspankin käyttöönotto viivästyy, mutta kun se saadaan käyttöön, voimme laajentaa digitaalisten palvelujen tarjontaamme entisestään kaikissa kanavissa."

HEINÄ-SYYSKUU 2016: LIIKEVOITTO 15,8 (16,4) MILJOONAA EUROA

- Konsernin liikevoitto oli 15,8 (16,4) miljoonaa euroa ja voitto 12,9 (13,4) miljoonaa euroa.
- Korkokate parani 1 prosentin 23,9 (23,8) miljoonaan euroon. Palkkiotuotot netto nousivat 2 prosenttia 20,0 (19,7) miljoonaan euroon.
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,19 (0,20) euroa.

TAMMI-SYYSKUU 2016: LIIKEVOITTO 52,9 (53,1) MILJOONAA EUROA

- Konsernin liikevoitto oli 52,9 (53,1) miljoonaa euroa ja voitto 42,8 (42,9) miljoonaa euroa.
- Ilman Visa Europen myynnistä saatuja kertaluonteisia tuottoja konsernin liikevoitto olisi ollut 47,0 (53,1) miljoonaa euroa ja voitto 38,1 (42,9) miljoonaa euroa.
- Korkokate heikkeni 1 prosentin 72,6 (73,6) miljoonaan euroon. Palkkiotuotot netto pienenevät 2 prosenttia 59,6 (61,0) miljoonaan euroon.
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,64 (0,65) euroa.
- Aktian ydinpääoman suhde oli 19,2 (20,7) prosenttia.
- Oma pääoma per osake oli 9,35 (31.12.2015; 9,26) euroa.
- Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -0,7 (-0,1) miljoonaa euroa.
- NÄKYMÄT 2016 (ennallaan, s.14): Aktian vuoden 2016 liikevoiton odotetaan pysyvän suunnilleen samalla tasolla kuin 2015.**

TUNNUSLUVUT (milj. euroa)	3Q2016	3Q2015	Δ %	1-9/2016	1-9/2015	Δ %	2Q2016	3Q/2Q	1Q2016	2015
Korkokate	23,9	23,8	1 %	72,6	73,6	-1 %	24,1	-1 %	24,6	97,3
Palkkiotuotot netto	20,0	19,7	2 %	59,6	61,0	-2 %	20,7	-3 %	18,9	80,0
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	50,9	49,3	3 %	160,7	156,5	3 %	59,4	-14 %	50,4	208,4
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-34,6	-32,4	7 %	-108,0	-103,9	4 %	-36,8	-6 %	-36,5	-144,4
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-0,5	-0,5	-7 %	-0,7	-0,1	-947 %	-0,1	-279 %	-0,1	-0,3
Liikevoitto	15,8	16,4	-4 %	52,9	53,1	0 %	22,4	-29 %	14,6	64,2
Kulu/tuotto-suhde	0,68	0,66	3 %	0,67	0,66	2 %	0,62	10 %	0,72	0,69
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,19	0,20	-5 %	0,64	0,65	-1 %	0,27	-30 %	0,18	0,78
Oma pääoma / osake (NAV) ¹ , euroa	9,35	9,20	2 %	9,35	9,20	2 %	9,15	2 %	9,56	9,26
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,4	8,0	6 %	9,2	8,4	10 %	11,6	-27 %	7,6	7,9
Ydinpääoman suhde ¹ , %	19,2	20,5	-6 %	19,2	20,5	-6 %	19,7	-2 %	19,5	20,7
Vakavaraisuusaste ¹ , %	25,5	25,8	-1 %	25,5	25,8	-1 %	26,2	-3 %	25,6	27,1
Arvon alentumistappiot luotoista/koko luottokanta, %	0,01	0,01	0%	0,01	0,00	-	0,00	-	0,00	0,01

1) Kauden lopussa.

Osavuosisikatsaus 1.1.-30.9.2016 on käänös alkuperäisestä ruotsinkielisestä tiedotteesta "Delårsrapport 1.1-30.9.2016". Jos eroavaisuuksia ilmenee, ruotsinkielinen versio on määrävä.

Tulos

1.7.-30.9.2016

Tulos 7-9/2016

Konsernin liikevoitto oli 15,8 (16,4) miljoonaa euroa. Konsernin voitto oli 12,9 (13,4) miljoonaa euroa.

Tuotot

Konsernin tuotot nousivat 3 prosenttia 50,9 (49,3) miljoonaan euroon.

Pankin otto- ja antolainauksen korkokate kasvoi 11 prosenttia 15,8 (14,3) miljoonaan euroon, ja korkokate oli yhteensä 23,9 (23,8) miljoonaa euroa. Korkoriskien hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkoisia sijoituksia. Nämä Aktia Pankin korkoriskin rajoittamiseksi tekemät suojaustoimet, mukaan lukien vuonna 2012 puretut korkojohdannaiset, paransivat korkokatetta 8,8 miljoonaa euroa, eli 1,0 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Muun treasury-toiminnan korkokate oli 0,0 (1,8) miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot netto nousivat 2 prosenttia 20,0 (19,7) miljoonaan euroon. Rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä saadut palkkiotuotot olivat 11,1 (10,8) miljoonaa euroa. Kortti- ja muut maksujenvälityspalkkiot nousivat 11 prosenttia 5,4 (4,9) miljoonaan euroon. Kiinteistönvälityksen palkkiotuotot kasvoivat 16 prosenttia 1,8 (1,5) miljoonaan euroon.

Henkivakuutusnetto nousi 5,8 (4,1) miljoonaan euroon. Nousu johtuu lähinnä parantuneista myyntivoitoista ja sijoitussalkun pienemmistä arvonalentumisista. Vakuutusnettoon sisältyvät maksutulo, sijoitustoiminnan nettotuotot, maksetut korvaukset ja vakuutusvelan muutos.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat -0,3 (0,9) miljoonaa euroa. Hypoteekkipankin alasajon aiheuttamat kertaluonteiset kulut rasittavat neljänneksen tulosta -1,0 miljoonalla eurolla. Suojauslaskennan nettotulos oli -0,1 (0,1) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 1,5 (0,8) miljoonaa euroa.

Kulut

Konsernin liiketoiminnan kulut nousivat 7 prosenttia 34,6 (32,4) miljoonaan euroon. Henkilöstökulujen osuus oli 16,3 (16,0) miljoonaa euroa. IT-kulut pysyivät ennallaan, 6,4 (6,4) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut nousivat 24 prosenttia 9,9 (8,0) miljoonaan euroon lähinnä markkinointikulujen nousun ja ostettujen neuvontapalvelujen vuoksi.

Konsernin liikevoitto segmenteittäin

(milj. euroa)	3Q2016	3Q2015	Δ %
Pankkitoiminta	12,2	14,6	-16 %
Varainhoito & Henkivakuutus	5,6	4,1	39 %
Muut	-2,0	-2,2	9 %
Eliminoinnit	-	-	-
Yhteensä	15,8	16,4	-4 %

Pankkitoiminnan tulosta rasittivat erityisesti Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n alasajoon liittyvät kertaluonteiset kulut.

Varainhoito & Henkivakuutus -segmentin tulosparannus tulee henkivakuutusneton noususta.

Keskeiset tapahtumat

1.1.-30.9.2016

Aktialle uusi toimitusjohtaja

Aktia Pankki Oyj:n hallitus nimitti 8.9.2016 Martin Backmanin Aktian uudeksi toimitusjohtajaksi. Backman on diplomi-insinööri ja kauppatieteiden maisteri. Hänellä on vankka kokemus pääomamarkkinoiden johtotehtävistä sekä Suomessa että Ruotsissa. Backman toimii tällä hetkellä Teollisuus-sijoitus Oy:n toimitusjohtajana. Hän aloittaa toimitusjohtajana viimeistään 9.3.2017, ja Jussi Laitinen jatkaa toimessa siihen saakka.

Aktia Hypoteekkipankin vähemmistöosuusien ostoa aikaistettiin

Aktia Pankki on aiemmin (8.10.2015) ilmoittanut tehneensä sopimuksen pankin tytäryhtiön Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vähemmistöosuusien ostamisesta. Sopimuksen mukaan osakkeiden luovutus tapahtuisi vuoden 2017 alussa. Toimenpiteet, jotka silloisen suunnitelman mukaan piti toteuttaa ennen luovutusta, on myyjien ja ostajan arvion mukaan jo nyt toteutettu riittävässä määrin, ja osakkeiden luovutukset tehtiin 23.9.2016. Liiketoimen loppuun saattamisella ei ole olennaista vaikutusta Aktian vakavaraisuuteen tai vuoden 2016 tulostuloksiin.

Uuden peruspankin käyttöönotto siirtyy tapahtuvaksi asteittain vuoden 2017 ensimmäisen neljänneksen aikana

Uuden peruspankin muodostavien järjestelmien hyväksymistestaus on kestänyt odotettua kauemmin. Peruspankin käyttöönotto siirtyy tämän vuoksi eteenpäin, ja sen suunnitellaan tapahtuvan asteittain vuoden 2017 ensimmäisen neljänneksen aikana (aiemmin vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä).

Peruspankkiprojektin kokonaiskustannusten siirtymiskuluineen odotetaan olevan yli 65 miljoonaa euroa ja aktivoitujen investointikulujen yhteensä noin 55 miljoonaa euroa. Syyskuun 2016 lopussa aktivoitujen investointikulut olivat 51 miljoonaa euroa.

Uusi peruspankki mahdollistaa prosessien tehostamisen ja ajanmukaiset toimintatavat. Se muodostaa myös alustan digitaalisten palvelujen edelleen kehittämiselle.

Uuden peruspankkijärjestelmän tuomat kustannussäästöt realisoituvat asteittain vuoden 2017 toisesta neljänneksestä alkaen. Käyttöönoton siirtymisen nostaa juoksevia IT-kuluja vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä.

Visa Europen myynti toi Aktialle kertaluonteisia tuottoja

Visa Europen myynti Visa Inc. -yhtiölle 21.6.2016 toi 5,9 miljoonan euron kertaluonteiset tuotot. Suoritetun käteismaksun lisäksi Aktia sai Visa Inc. -yhtiön etuoikeusosakkeita, joiden markkina-arvo 30.9.2016 oli 1,1 miljoonaa euroa. Osakkeet on laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen kirjattu käyvän arvon rahastoon. Aktia Pankki oli Visa Europen osakas ja välitti Visa Europen korttipalveluja. Kaupan yhteydessä maksetun vastikkeen lisäksi voidaan 4–12 vuoden päästä maksaa lisäkauppahinta. Aktia Pankki voi myös saada osuuksia kauppahinnoista, jotka maksetaan muille Visan osakkeille, joiden korttituotteita Aktia Pankki on välittänyt. Lopullisen kauppahinnan suuruus riippuu tietyistä juridisista ja muista epävarmuustekijöistä, kuten Visa Europen ja Visa Inc. -yhtiön tulevan toiminnan kannattavuudesta, Visa Inc. -osakkeen kurssin kehityksestä, dollarin kurssin kehityksestä, eräiden oikeudenkäyntien lopputuloksista ym.

Aktiassa käytiin yhteistoimintaneuvottelut

Aktia Pankki Oyj:n myyntiorganisaatiossa käytiin yt-neuvottelut tammi–helmikuussa 2016. Neuvottelut johtivat henkilöstön supistumiseen noin 55 henkilöllä. Henkilöstövähennyksestä aiheutui noin 1,4 miljoonan euron kertaluonteinen kulu, josta 1 miljoonaa euroa kirjattiin vuoden 2015 viimeiselle neljännekselle ja 0,4 miljoonaa euroa vuoden 2016 ensimmäiselle neljännekselle. Vuositasolla kustannussäästön lasketaan olevan noin 2 miljoonaa euroa.

Aktia Henkivakuutus on siirtynyt soveltamaan Solvenssi II:n mukaisia siirtymäsäännöksiä

Finanssivalvonta on antanut Aktia Henkivakuutus Oy:lle luvan soveltaa vastuvelan laskemiseen siirtymäkauden säännöksiä 1.1.2016 voimaan tulleen Solvenssi II -säännösten puitteissa. Siirtymäsäännökset huomioiden vakavaraisuusaste on 165,3 prosenttia vakavaraisuusvaateesta (SCR), kun vastaava vakavaraisuusaste 31.12.2015 oli 175,8 prosenttia. Finanssivalvonnan lupa ei vaikuta Aktia Pankki -konsernin vakavaraisuuteen, liikevoittoon tai osingonmaksukykyyn.

Toiminta

1.1.-30.9.2016

Toimintaympäristö

Pitkittynyt alhaisen kasvun, poliittisen epävarmuuden ja negatiivisen kor-koympäristön kausi on heikentänyt sekä pankkisektorin kannattavuutta että institutionaalisten sijoitusmarkkinoiden tuottoa. Euroalueen elpymistä varjostavat useat epävarmuustekijät: Italian ja Saksan pankkisektorin haasteet, brexit ja pakolaistilanne.

Tilastokeskuksen mukaan inflaatio oli sekä elo- että syyskuussa 0,4 (-0,1) prosenttia. Heinäkuussa inflaatio oli 0,5 (0,4) prosenttia.

Kuluttajien luottamus talouteen vahvistui edellisvuodesta, ja syyskuussa luottamusindikaattori oli 14,4 (4,2). Elokuussa se oli 15,7 (8,3) ja heinäkuussa 13,1 (6,9). Pitkän ajan keskiarvo oli 11,7. *(Tilastokeskus)*

Vuoden kolmannella neljänneksellä asuntojen hinnat nousivat Suomessa 1,4 prosenttia verrattuna samaan ajanjaksoon edellisellä vuonna. Pääkaupunkiseudulla hinnat nousivat 2,8 prosenttia ja muualla Suomessa 0,2 prosenttia. *(Tilastokeskus)*

Työttömyys oli syyskuussa 7,7 (8,4) prosenttia, eli jonkin verran alhaisempi kuin vuotta aiemmin. Työttömien määrä oli syyskuussa 204 000, eli 21 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Heinä–syyskuussa työttömyys oli keskimäärin 7,6 (8,4) prosenttia. Työllisiä oli 7 000 enemmän kuin edellisvuoden syyskuussa. *(Tilastokeskus)*

OMX Helsinki 25 -indeksi nousi noin 7 prosenttia tammi–syyskuussa 2016, kun taas pohjoismaisella pankkisektorilla nousua oli noin 4 prosenttia. Aktian A-osakkeen kurssi laski samana ajanjaksona noin 11 prosenttia.

Tunnusluvut Muutos edellisvuodesta	2017E*	2016E*	2015
BKT-kasvu, %			
Maailma	3,5	3,1	3,2
Euroalue	1,5	1,6	1,6
Suomi	1,0	0,9	0,2
Kuluttajahintainflaatio, %			
Euroalue	1,0	0,3	0,0
Suomi	1,0	0,3	-0,2
Muut tunnusluvut, %			
Asuntojen reaaliarvon kehitys Suomessa ¹	0,9	0,9	-0,6
Työttömyys Suomessa ¹	9,0	9,1	9,3
Korot², %			
EKP:n ohjauskorko	0,00	0,00	0,00
10 vuoden korko, Suomi	0,20	0,15	0,92
Euribor 12 kk	-0,05	-0,05	0,06
Euribor 3 kk	-0,30	-0,30	-0,13

* Aktian pääekonomistin ennuste 28.10.2016

¹ vuosikeskiarvo

² vuoden lopun tilanne

Luottoluokitus

Moody's Investors Service muutti 4.7.2016 Aktia Pankki Oyj:n näkymät positiivisiksi (aiemmin vakaat). Aktia Pankin luottoluokitus pysyi ennallaan seuraavasti: pitkäaikainen varainhankinta A3, lyhytaikainen varainhankinta P-2 ja taloudellinen vahvuus C-. Pankin Baseline Credit Assessment (BCA) pysyi myös muuttumattomana (baa2).

Moody's Investors Servicen Aktia Pankin pitkäaikaisen kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (covered bonds) luottoluokitus on Aaa.

Standard & Poor's vahvisti 29.3.2016 näkemyksensä Aktia Pankki Oyj:n luotokelpoisuudesta. Pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on A- ja lyhytaikaisen A2. Molempien näkymät ovat negatiiviset.

	Pitkäaikainen varainhan- kinta	Lyhytaikainen varainhan- kinta	Näky- mät	Covered bonds
Moody's Inves- tors Service	A3	P-2	pos	Aaa
Standard & Poor's	A-	A-2	neg	-

Tulos 1–9/2016

Konsernin liikevoitto oli 52,9 (53,1) miljoonaa euroa. Konsernin voitto oli 42,8 (42,9) miljoonaa euroa.

Tuotot

Konsernin tuotot kasvoivat 3 prosenttia 160,7 (156,5) miljoonaan euroon.

Markkinakorot laskivat edelleen kauden aikana, ja korkokate heikkeni 1 prosentin 72,6 (73,6) miljoonaan euroon. Perinteisen otto- ja antolainauksen korkokate parani 7 prosenttia 45,9 (43,0) miljoonaan euroon. Korkoriskien hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkoisia sijoituksia. Niiden osuus korkokatteesta nousi 26,7 (23,4) miljoonaan euroon. Muun treasury-toiminnan korkokate laski 0,0 (7,3) miljoonaan euroon.

Palkkiotuotot netto pienenevät 2 prosenttia 59,6 (61,0) miljoonaan euroon. Rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä saadut palkkiotuotot supistuivat 5 prosenttia 32,2 (33,8) miljoonaan euroon. Kortti- ja muut maksujenvälityspalkkiot kasvoivat 4 prosenttia 15,2 (14,6) miljoonaan euroon. Kiinteistönvälityksen palkkiotuotot kasvoivat 6 prosenttia 5,3 (5,0) miljoonaan euroon.

Henkivakuutusnetto nousi 10 prosenttia 18,5 (16,9) miljoonaan euroon myyntivoittojen kasvun ja sijoitussalkun pienempien arvonalentumisten ansiosta. Vakuutustekninen tulos oli samalla tasolla kuin vertailukautena.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat 7,7 (3,6) miljoonaa euroa. Kauteen sisältyy 5,9 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto Visa European myymisestä Visa Inc. -yhtiölle. Hypoteekkipankin alasajon aiheuttamat kertaluonteiset kulut rasittavat kauden tulosta -1,6 miljoonalla eurolla. Suojauslaskennan nettotulos oli -0,9 (0,1) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 2,2 (1,6) miljoonaa euroa.

Kulut

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 4 prosenttia 108,0 (103,9) miljoonaan euroon.

Henkilöstökulut olivat samalla tasolla kuin edellisvuonna, 52,6 (52,7) miljoonaa euroa. IT-kulut nousivat 7 prosenttia 20,2 (18,9) miljoonaan euroon korkeampien käyttökustannusten ja uuden peruspankin käyttöönoton viivästymisen vuoksi. Liiketoiminnan muut kulut nousivat 28,9 (26,2) miljoonaan euroon. Kulujen nousuun vaikuttivat eniten uuden peruspankin käyttöönottoon liittyvät koulutuspanostukset, korttien tuotantokustannukset ja ostetut neuvontapalvelut.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 6,3 (6,2) miljoonaa euroa.

Luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset

Luottotappiot olivat edelleen alhaiset. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -0,7 (-0,1) miljoonaa euroa.

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konsernin taseen loppusumma oli syyskuun lopussa 9 548 (9 882) miljoonaa euroa.

Likviditeetti

Aktia Pankin likviditeettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista, oli 1 980 (2 295) miljoonaa euroa. Likviditeettisalkkua ei rahoitettu repo-kaupoilla.

Pankkikonsernin likviditeettipuskuri vastasi syyskuun lopussa arviota noin 40 kuukauden ulos menevästä tukkurahoituksen rahavirrasta.

Aktia Pankki on sitoutunut takaamaan tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankin maksuvalmiuden 550 miljoonaan euroon saakka.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR) oli 196 prosenttia.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR)	30.9.2016	31.12.2015	30.9.2015
LCR %	196 %	275 %	221 %

LCR on laskettu Euroopan komission lokakuussa 2014 julkaiseman asetuksen mukaisesti.

Ottolainaus

Yleisön ja julkisyhteisöjen ottolainaus kasvoi 4 254 (3 922) miljoonaan euroon vastaten 3,8 (3,8) prosentin talletusmarkkinaosuutta.

Aktia-konsernin liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen kokonaismäärä oli 2 516 (3 033) miljoonaa euroa. Liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista 119 (776) miljoonaa euroa oli Aktia Hypoteekkipankin liikkeeseen laskemia kiinteistövakuudellisia lainoja. Aktia Pankin osalta vastaava määrä oli 1 578 (1 514) miljoonaa euroa. Aktia Pankin katettujen joukkovelkakirjaemissioiden vakuudeksi oli syyskuun lopussa varattu lainoja 2 162 miljoonan euron edestä.

Aktia Pankin liikkeeseen laskemat sijoitustodistukset olivat kauden lopussa 0 (12) miljoonaa euroa. Aktia Pankki laski kauden aikana liikkeeseen uusia debentuurilainoja yhteensä 36 miljoonaa euroa.

Antolainaus

Konsernin antolainaus yleisölle oli syyskuun lopussa 5 798 (5 856) miljoonaa euroa, laskua 59 miljoonaa euroa. Aktian oma luottokanta kasvoi 361 miljoonaa euroa (7 prosenttia) 5 444 (5 083) miljoonaan euroon. Säästöpankkien ja POP-pankkien välittämien lainojen kanta Hypoteekkipankissa väheni 54 prosenttia 354 (774) miljoonaan euroon.

Kotitalouksien osuus koko luottokannasta, mukaan lukien säästöpankkien ja POP-pankkien välittämät hypoteekkilainat, oli 4 898 (5 177) miljoonaa euroa eli 84,5 (88,4) prosenttia luottokannasta.

Asuntolainakanta oli 4 558 (4 736) miljoonaa euroa, josta kotitalouksien osuus oli 4 176 (4 453) miljoonaa euroa. Aktian uudet lainat yksityistalouksille kasvoivat 20 prosenttia 544 (1.1.–30.9.2015; 454) miljoonaan euroon. Aktian markkinaosuus kotitalouksien asuntolainoista oli syyskuun lopussa 4,1 (4,1) prosenttia.

Aktia-konsernin luottokannasta 9,1 (7,1) prosenttia oli yritysluottoja. Luotonanto yrityksille oli yhteensä 526 (414) miljoonaa euroa. Asuntoyhteisöjen luotot olivat 328 (222) miljoonaa euroa eli 5,7 (3,8) prosenttia koko luottokannasta. Aktian luotonanto asuntoyhteisöille lisääntyi kasvustrategian mukaisesti kauden aikana 48 prosenttia (106 miljoonaa euroa). Yritysluotonannon muu kasvu tulee lähinnä muutamasta suurehkoista kotimaisille yrityksille suunnatusta rahoitusjärjestelystä.

Luottokanta sektoreittain

(milj. euroa)	30.9.2016	31.12.2015	Δ	Osuus,%
Kotitaloudet	4 898	5 177	-280	84,5 %
Yritykset	526	414	111	9,1 %
Asuntoyhteisöt	328	222	106	5,7 %
Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset	41	41	0	0,7 %
Julkisyhteisöt	5	1	4	0,1 %
Yhteensä	5 798	5 856	-59	100,0 %

Rahoitusvarat

Aktia-konsernin rahoitusvarat koostuvat pankkikonsernin likvideettisalkusta ja muista korkosijoituksista, yhteensä 1 980 (2 295) miljoonaa euroa, henkivakuutusyhtiön sijoitussalkusta, 616 (609) miljoonaa euroa, sekä pankkikonsernin kiinteistö- ja osakeomistuksesta, 10 (8) miljoonaa euroa.

Vakuutusvelka

Henkivakuutusyhtiön vakuutusvelka oli 1 153 (1 130) miljoonaa euroa, josta 702 (662) miljoonaa euroa oli sijoitussidonnaista. Korkotuottoinen vakuutusvelka oli 450 (468) miljoonaa euroa.

Oma pääoma

Aktia-konsernin oma pääoma oli 622 (615) miljoonaa euroa. Käyvän arvon rahasto on noussut vuodenvaihteesta 6 miljoonaa euroa 81 (75) miljoonaa euroon.

Sitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset, jotka koostuvat luottolimiiteistä, muista lainalupauksista ja pankkitakauksista, kasvoivat 119 miljoonaa euroa 445 (326) miljoonaa euroon.

Hallinnoitavat varat

Konsernin hallinnoitavat varat olivat 10 396 (10 133) miljoonaa euroa.

Asiakasvaroihin sisältyvät Varainhoito & Henkivakuutus -segmenttiin kuuluvien tytäryhtiöiden sekä Aktia Pankin yksityispankkitoiminnon hallinnoimat ja välittämät rahastot sekä hallinnoitava pääoma. Jäljempänä olevassa taulukossa esitetään nettovolyymit: luvuista on eliminoitu useiden yhtiöiden yhdessä hallinnoimat asiakasvarat.

Konservivaroihin sisältyvät treasury-toiminnon hallinnoima pankkikonsernin likvideettisalkku ja henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku.

Hallinnoitavat varat

(milj. euroa)	30.9.2016	31.12.2015	Δ %
Asiakasvarat	7 728	7 138	8 %
Konservivarat	2 668	2 994	-11 %
Yhteensä	10 396	10 133	3 %

Vakavaraisuus

Aktia Pankki -konsernin (Aktia Pankki Oyj ja kaikki tytäryhtiöt lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutusta) ydinpääoman suhde oli kauden lopussa 19,2 (20,7) prosenttia. Ydinpääoma väheni vähennyserien jälkeen 8,0 miljoonaa euroa kauden aikana. Tämä johtui lähinnä aineettomien hyödykkeiden lisääntymisestä. Riskipainotetut sitoumukset lisääntyivät samalla 115,2 miljoonaa euroa yritysluotonannon kasvun seurauksena. Ydinpääoman väheneminen heikensi ydinpääoman suhdetta 0,4 prosenttiyksikköä, ja riskipainotettujen sitoumusten lisääntyminen vaikutti siihen -1,1 prosenttiyksikköä, ts. ydinpääoman suhde pieneni yhteensä 1,5 prosenttiyksikköä vuodenvaihteesta.

Aktia Pankki -konsernissa sovelletaan sisäistä riskiluokitusta (IRBA) vähittäis- ja osakevastuiden vakavaraisuusvaadetta laskettaessa. Muihin vastuuryhmiin sovelletaan standardimenetelmää. IRB-menetelmää käytetään yhteensä 58 (58) prosenttiin pankkikonsernin vastuista. Työ sisäisten mallien käyttöön ottamiseksi yritys- ja luottolaitosvastuille jatkuu.

Vakavaraisuus, %	30.9.2016 IRB	31.12.2015 IRB	30.9.2015 IRB
Pankkikonserni			
Ydinpääoman suhde	19,2	20,7	20,5
Ensisijaisen pääoman suhde	19,2	20,7	20,5
Omien varojen suhde	25,5	27,1	25,8
Aktia Pankki			
Ydinpääoman suhde	15,6	18,6	18,7
Ensisijaisen pääoman suhde	15,6	18,6	18,7
Omien varojen suhde	20,8	24,6	23,7
Aktia Hypoteekkipankki			
Ydinpääoman suhde	141,5	79,5	67,8
Ensisijaisen pääoman suhde	141,5	79,5	67,8
Omien varojen suhde	141,5	79,5	67,8

Pankkitoiminnan vakavaraisuusvaade nousi vuoden 2015 alussa, kun Suomessa otettiin käyttöön kiinteä lisäpääomavaatimus ja muuttuva lisäpääomavaatimus. Kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa vähimmäisvaadetta 2,5 prosenttiyksikköä. Muuttuva lisäpääomavaatimus tulee vaihtelevaan välillä 0,0–2,5 prosenttiyksikköä. Päätöksen mahdollisen muuttuvan lisäpääomavaateen suuruudesta tekee Finanssivalvonnan johtokunta neljännesvuosittain makrovakausanalysinsä perusteella. Viimeisimmän päätöksen (27.9.2016) mukaan pankkien suomalaisille vastuulle ei asetettu muuttuvaa lisäpääomavaatimusta. Makrovakaupolitiikkaa ei kiristetty muillakaan käytössä olevilla keinoilla, mutta Finanssivalvonnan johtokunta ilmoitti, että asuntolainojen keskimääräiselle riskipainolle asetetaan 10 prosentin alaraja. Raja tulee voimaan 1.7.2017 mennessä. Kauden lopussa Aktia Pankki -konsernin keskimääräinen riskipaino asuntovakuudellisille vähittäisvastuille oli IRB-menetelmän mukaan 15 (15) prosenttia.

Muuttuva lisäpääomavaade lasketaan vastuiden maantieteellisen jakauksen mukaan. Muissa maissa viranomaiset ovat asettaneet korkeampia muuttuvia lisäpääomavaatimuksia. Vaade koskee myös tiettyjä pankkikonsernin likvideettisalkun vastuita. Syyskuun lopussa Aktia Pankki -konsernin instituutiokohtainen muuttuva lisäpääomavaade oli 0,03 prosenttia vastuiden maantieteellinen jakauma huomioon ottaen. Finanssivalvonta on luottolaitoslain mukaisesti määrittänyt rahoitusjärjestelmän kannalta systeemisesti merkittävät luottolaitokset Suomessa (ns. O-SII-laitokset, Other Systemically Important Institution) ja asettanut niille lisäpääomavaatimukset. Vaateet tulivat voimaan vuoden 2016 alusta. Aktialle ei asetettu O-SII-lisäpääomavaatimusta. Kaikki lisäpääomavaatimukset huomioon ottaen pankkikonsernin vakavaraisuuden vähimmäistaso oli 10,53 prosenttia.

Aktian tavoite on ylläpitää vähintään 15 prosentin ydinpääoman suhdetta (CET1), mikä ylittää viranomaisten asettamat vaateet selvästi.

Aktia Pankki -konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio) oli kolmannen neljänneksen lopussa 4,9 (4,7) prosenttia.

Vähimmäisomavaraisuusaste*	30.9.2016	31.12.2015
Ensisijainen pääoma	406	413
Vastuut yhteensä	8 207	8 814
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	4,9	4,7

*Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu neljänneksen lopun lukujen perusteella

Henkivakuutusyhtiössä on 1.1.2016 alkaen noudatettu Solvenssi II -direktiiviä, jonka vakavaraisuuden laskemisen määritelmät poikkeavat merkittävästi aikaisemmista vaatimuksista. Suurin muutos on se, että vastuuelka arvostetaan nyt markkina-arvoon. Solvenssi II:n mukaan yhtiö laskee vakavaraisuusvaateen SCR (Solvency Capital Requirement) ja vähimmäisvakavaraisuusvaateen MCR (Minimum Capital Requirement) sekä identifioi Solvenssi II:n puitteissa käytettävissä olevan vakavaraisuuspääoman. Aktia Henkivakuutus käyttää Finanssivalvonnan luvan mukaisesti SCR:n standardikaavaa ja ottaa vakavaraisuuspääoman laskennassa huomioon direktiivin vastuuelkaa koskevan siirtymäsäännön.

Syyskuun lopussa SCR oli 81,1 miljoonaa euroa, MCR 25,7 miljoonaa euroa ja käytettävissä oleva pääoma 134,1 miljoonaa euroa. Näin ollen vakavaraisuusaste oli 165,3 prosenttia.

Konglomeraatin vakavaraisuus oli 181,3 (226,7) prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia. Vakavaraisuuden lasku johtui vuoden alussa voimaan tulleiden Solvenssi II -säännösten myötä nousseista vakuutustoiminnan pääomavaateista.

Segmenttikatsaus

Aktia Pankin liiketoiminta on jaettu kolmeen segmenttiin: Pankkitoiminta, Varainhoito & Henkivakuutus ja Muut.

Konsernin liikevoitto segmentteittäin

(milj. euroa)	1-9/2016	1-9/2015	Δ %
Pankkitoiminta	37,0	44,4	-17 %
Varainhoito & Henkivakuutus	16,2	15,3	6 %
Muut	-1,1	-7,2	85 %
Eliminoinnit	0,7	0,7	10 %
Yhteensä	52,9	53,1	0 %

Pankkitoiminta

Pankkitoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon oli 37,0 (44,4) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat 124,4 (129,0) miljoonaa euroa, josta korkokate oli 72,4 (73,4) miljoonaa euroa. Palkkiotuotot netto olivat hieman edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa alhaisemmat, 49,1 (50,0) miljoonaa euroa. Lasku johtuu lähinnä antolainauksen, vakuutustoiminnan sekä rahastojen ja varainhoidon pienentyneistä palkkiotuotoista. Aktia Kiinteistönvälityksen palkkiotuotot kasvoivat kauden aikana 5,3 (5,0) miljoonaan euroon.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotulos oli 1,9 (3,7) miljoonaa euroa. Muutos vastaavasta ajankohdasta edellisvuonna johtuu pääasiassa Hypoteekkipankin alasajon aiheuttamista kertaluonteisista kuluista, jotka rasittavat rahoitusvarojen ja -velkojen nettotulosta -1,6 miljoonalla eurolla.

Liiketoiminnan kulut olivat edellisvuotta korkeammat, yhteensä 86,8 (84,5) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 41,8 (41,4) miljoonaa euroa. Tietotekniikkaan liittyvät kulut olivat 17,3 (17,9) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut nousivat 23,3 (20,9) miljoonaan euroon. Kulujen kasvuun vaikuttivat uuden peruspankin käyttöönottoon liittyvät koulutuspanostukset ja korttien tuotantokustannukset.

Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -0,7 (-0,1) miljoonaa euroa. Kuluvan vuoden arvonalentumisiin kirjattiin 0,4 miljoonan euron ryhmäkohtaisten varausten lisäys.

Kotitalouksien säästäminen kasvoi 4 383 (4 310) miljoonaan euroon, josta kotitalouksien talletukset olivat 3 054 (3 017) miljoonaa euroa ja kotitalouksien rahastosäästöt 1 329 (1 293) miljoonaa euroa.

Aktian antolainaus kotitalouksille kasvoi 4 554 (4 421) miljoonaan euroon. Aktian välittämien hypoteekkilainojen siirto Aktia Hypoteekkipankista saatettiin loppuun kolmannella neljänneksellä. Luottojen tehostettu siirtäminen välittäjäpankeille vähensi Aktia Hypoteekkipankin yhteenlaskettua antolainausvolyyymiä 503 miljoonalla eurolla 354 (857) miljoonaan euroon. Yritysluottokanta kasvoi 526 (414) miljoonaan euroon.

Yksilöllisiä sijoituspalveluja ja lainopillista neuvontaa tarjoavan Aktia Private Bankingin asiakasmäärä on kasvanut noin 6 prosenttia. Private Bankingin asiakasvarat kasvoivat noin 7 prosenttia, ja ne olivat syyskuun lopussa 2 060 (1 923) miljoonaa euroa.

Konsernin riskipositiot

Pääoman- ja riskienhallinnan määritelmät ja yleiset periaatteet ovat luetavissa Aktia Pankki Oyj:n vuoden 2015 vuosikertomuksen liitteestä K2, s. 44–59, tai Aktia Pankki Oyj:n Capital and Risk Management Report -raportista (englanniksi) konsernin verkkosivuilla www.aktia.com.

Pankkitoiminnan luotonantoon liittyvät riskit

Yli 90 päivää erääntyneet luotot, mukaan lukien saatavat konkurssiyrityksiltä ja perintäsaatavat, kasvoivat 47 (44) miljoonaan euroon eli 0,80 (0,75) prosenttiin luottokannasta. Luottokantaan sisältyvät myös taseen ulkopuoliset takaussitoumukset.

Kotitalouksien yli 90 päivää erääntyneet luotot olivat 0,69 (0,63) prosenttia koko luottokannasta ja 0,82 (0,71) prosenttia kotitalouksien luottokannasta.

Luotot, joiden maksut olivat 3–30 päivää viivästyneitä, laskivat 72 (76) miljoonaan euroon eli 1,24 (1,29) prosenttiin luottokannasta. Luotot, joiden maksut olivat 31–89 päivää viivästyneitä, olivat 27 (28) miljoonaa euroa eli 0,47 (0,48) prosenttiin luottokannasta.

Hoitamattomat luotot viivästyksen pituuden (vrk) mukaan

(milj. euroa)

Vrk	30.9.2016	% kannasta	31.12.2015	% kannasta
3-30	72	1,24	76	1,29
kotitaloudet	68	1,17	71	1,20
31-89	27	0,47	28	0,48
kotitaloudet	25	0,42	26	0,44
90-	47	0,80	44	0,75
kotitaloudet	40	0,69	37	0,63

Luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset

Kauden aikana syntyneet arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -0,7 (-0,1) miljoonaa euroa. Arvonalentumisista -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa aiheutui kotitalouksista ja 0,3 (0,5) miljoonaa euroa yrityksistä.

Luottojen arvonalentumiset muodostivat yhteensä 0,01(0,00) prosenttia koko luotonannosta. Yritysluottojen arvonalentumisten osuus yritysluotonannosta oli -0,06 (-0,12) prosenttia.

Rahoitusvarojen riskijakauma

Pankkikonserni ylläpitää likvideettisalkkua puskurina sellaisten tilanteiden varalta, joissa varainhankintaa markkinoilta ei jostain syystä voida toteuttaa normaalien ehtojen mukaisesti. Salkun kiinteäkorkoisia sijoituksia käytetään myös vähentämään rakenteellista korkoriskiä.

Henkivakuutustoiminnassa sijoitussalkku on vakuutusteknisen velan katteena, ja se arvostetaan juoksevasti markkina-arvoon.

Korkosijoitusten myötä konserni altistuu vastapuoliriskeille. Suorat korkosijoitukset saavat kansainvälisten luottoluokituslaitosten, kuten Standard & Poor's, Fitch tai Moody's, luottoluokituksen. Luottoluokitukseen vaikuttavat

lähinnä vastapuolen kotimaa ja taloudellinen asema, mutta myös instrumenttilajit ja niiden etuoikeus.

Pankkikonsernin likvideettisalkku ja muut korolliset sijoitukset

Likvideettisalkun sijoitukset ja muut korolliset sijoitukset vähenivät kauden aikana 315 miljoonaa euroa 1 980 (2 295) miljoonaan euroon. Likvideettisalkun pieneneminen johtuu Aktia Hypoteekkipankin toisen vuosineljänneksen lopussa erääntyneiden, noin 480 miljoonan euron, vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen takaisinmaksusta.

Pankkikonsernin likvideettisalkun ja muiden korollisten sijoitusten luottoluokituksen jakauma

(milj. euroa)	30.9.2016	31.12.2015
	1 980	2 295
Aaa	50,6 %	59,9 %
Aa1-Aa3	26,7 %	25,1 %
A1-A3	4,3 %	5,5 %
Baa1-Baa3	4,2 %	2,2 %
Ba1-Ba3	0,0 %	0,0 %
B1-B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	12,2 %	7,4 %
Ei luottoluokitusta	2,0 %	0,0 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Kauden lopussa kaksi kotimaisen luottolaitoksen joukkovelkakirjalainaa, yhteensä 29 miljoonaa euroa, ei täyttänyt keskuspankkirahoituksen kriteereitä, koska emissiolla ei ole luottoluokitusta. Kaikki korolliset sijoitukset, joilla ei ole luottoluokitusta, ovat lyhytaikaisia kotimaisia yritystodistuksia, ja koska liikkeeseenlaskijalla ei ole luottoluokitusta, ne eivät täytä keskuspankkirahoituksen kriteereitä.

Pankkikonsernin sijoitukset nk. GIIPS-maihin olivat 30.9.2016 yhteensä 23 (30) miljoonaa euroa. Kaikki GIIPS-maihin tehdyt sijoitukset arvostetaan juoksevasti vallitsevaan markkina-arvoon.

Pankkitoiminnan muut markkinariskit

Pankkitoiminnassa ei käydä osakekauppaa kaupankäyntitaroituksessa eikä tehdä kiinteistöinvestointeja tuottotaroituksessa.

Kiinteistöomistus oli kauden lopussa 0,1 (0,1) miljoonaa euroa ja toimintaan liittyvät osakesijoitukset 9,4 (7,5) miljoonaa euroa.

Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku

Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun markkina-arvo oli yhteensä 616 (609) miljoonaa euroa. Henkivakuutusyhtiön suorat kiinteistöinvestoinnit olivat 56 (54) miljoonaa euroa. Pääasiassa pääkaupunkiseudulla sijaitsevat kiinteistöt on vuokrattu pitkin vuokrasopimuksin.

Henkivakuutusyhtiön sijoitukset GIIPS-maihin olivat 0 (2) miljoonaa euroa.

Henkivakuutustoiminnan suorien korkosijoitusten luottoluokituksen jakauma (pl. korkorahastot, kiinteistö-, osake- ja vaihtoehtoiset sijoitukset)

	30.9.2016	31.12.2015
(milj. euroa)	454	429
Aaa	46,2 %	61,2 %
Aa1-Aa3	31,3 %	17,9 %
A1-A3	6,8 %	7,9 %
Baa1-Baa3	5,0 %	4,8 %
Ba1-Ba3	0,0 %	0,5 %
B1-B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	0,0 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta	10,7 %	7,7 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Rahoitusvarojen arvostus

Tulokseen kirjattavat arvomuutokset

Rahoitusvarojen arvonalentumiset olivat -0,6 (-3,1) miljoonaa euroa, mikä johtui korko- ja kiinteistörahastojen sekä pienempien pääomasijoitusten arvon pysyvistä laskusta.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset

(milj. euroa)	1-9/2016	1-9/2015
Korkosijoitukset		
Pankkitoiminta	-	-
Henkivakuutustoiminta	-0,1	-
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	-	0,0
Henkivakuutustoiminta	-0,5	-3,1
Yhteensä	-0,6	-3,1

Pankkikonsernin sijoitusten maantieteellinen jakauma sijoitusluokittain

(milj. euroa)	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB*)		Rahoituslaitokset pl. CB		Yrityslainat		Osakkeet		Yhteensä	
	9/2016	2015	9/2016	2015	9/2016	2015	9/2016	2015	9/2016	2015	9/2016	2015
Suomi	259	182	35	149	91	84	61	-	-	-	447	415
Iso-Britannia	-	-	225	298	18	19	-	-	-	-	244	317
Norja	-	-	218	283	-	-	-	-	-	-	218	283
Alankomaat	25	25	165	189	60	85	-	-	-	-	249	299
Ranska	68	65	109	142	32	47	-	-	-	-	209	255
Ruotsi	-	-	74	75	89	120	-	-	-	-	163	194
Tanska	-	-	84	84	-	-	-	-	-	-	84	84
Itävalta	26	26	-	54	-	-	-	-	-	-	26	80
Saksa	49	48	-	9	-	-	-	-	-	-	49	58
Ylikansalliset	214	228	-	-	-	-	-	-	-	-	214	228
Muut	54	54	23	28	-	-	-	-	-	-	76	82
Yhteensä	695	629	933	1 311	290	355	61	-	-	-	1 980	2 295

*kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

Henkivakuutusyhtiön sijoitusten maantieteellinen jakauma sijoitusluokittain

(milj. euroa)	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB*)		Rahoituslaitokset pl. CB		Yrityslainat		Kiinteistöt		Vaihtoehtoiset sijoitukset		Osakkeet		Yhteensä	
	9/2016	2015	9/2016	2015	9/2016	2015	9/2016	2015	9/2016	2015	9/2016	2015	9/2016	2015	9/2016	2015
Suomi	37	34	6	6	30	56	68	61	84	82	3	3	-	-	228	242
Ranska	42	38	89	86	1	1	10	10	-	-	-	-	-	-	142	135
Alankomaat	10	10	31	31	13	13	2	2	-	-	-	-	-	-	56	56
Iso-Britannia	-	-	36	36	3	3	1	1	-	-	0	0	-	-	41	40
Itävalta	24	22	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	29
Tanska	-	-	19	19	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	22	22
Saksa	16	17	-	-	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-	17	21
Ruotsi	-	-	-	-	13	9	2	-	-	-	0	0	-	-	15	9
Norja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ylikansalliset	7	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	6
Muut	22	21	-	2	5	5	33	21	-	-	-	0	-	-	60	50
Yhteensä	158	150	187	186	66	88	118	101	84	82	3	3	-	-	616	609

*kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

Käyvän arvon rahastoon kirjattavat arvonmuutokset

Arvonalentuminen, jota ei ole kirjattu tulokseen, tai arvon nousu, jota ei ole realisoitu, kirjataan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahasto oli konsernin rahavirtasuojaus huomioon ottaen 80,9 (75,1) miljoonaa euroa laskennallisten verojen jälkeen.

Rahavirtasuojaus, joka koostuu pankkitoiminnan korkokatteen suojaamistarkoituksessa hankituista, jo puretuista korkojohdannaissopimuksista, oli -0,1 (0,1) miljoonaa euroa.

Käyvän arvon rahasto

(milj. euroa)	30.9.2016	31.12.2015	Δ
Osakkeet ja osuudet			
Pankkitoiminta	1,6	-0,1	1,7
Henkivakuutustoiminta	5,2	3,1	2,2
Suorat korkosijoitukset			
Pankkitoiminta	18,7	24,1	-5,4
Henkivakuutustoiminta	55,4	48,0	7,4
Rahavirran suojaus	-0,1	0,1	-0,1
Käyvän arvon rahasto yhteensä	80,9	75,1	5,8

Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat

Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen salkku koostuu pääasiassa aikaisempina vuosina uudelleenluokitelluista korkosijoituksista. Suurimmalla osalla uudelleenluokitelluista arvopapereista on AAA-luottoluokitus. Kauden aikana salkkuun ei tehty uusia hankintoja, ja 30.9.2016 sen arvo oli 469 (482) miljoonaa euroa.

Suojaavien korkojohdannaisten purkaminen

Marraskuussa 2012 purettiin kaikki suojaustarkoituksessa, eli avistatilien ja säästötalletusten korkoriskin suojaamiseksi, tehdyt korkojohdannaissopimukset (soveltamalla EU:n "carve out"-suojauslaskentamallia). Kun suojauslaskennassa sovelletaan käypää arvoa, johdannaisten markkina-arvon tehokas osa on korvattu vastaavalla arvostussummalla taseen erässä Talletukset.

Puretujen korkojohdannaisten positiivinen tulosvaikutus näkyy korkokatteessa vuoden 2019 loppuun saakka. Vuonna 2016 positiivinen vaikutus korkokatteeseen on noin 16 miljoonaa euroa. Jäljellä oleva noin 27 miljoonan euron positiivinen tulosvaikutus tuloutetaan pääasiassa vuosina 2017–2018.

Pankki jatkaa korkokatteen aktiivista suojausta, kun se katsotaan pitkällä aikavälillä korkotilanteen kannalta perustelluksi.

Operatiiviset riskit

Kauden aikana ei toteutunut operatiivisia riskejä, jotka olisivat aiheuttaneet olennaista taloudellista vahinkoa.

Lähipiiri

Lähipiirillä tarkoitetaan Aktia Pankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja näiden perheenjäseniä sekä yhtiöitä, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Pankki Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies.

Lähipiiritietoja kuvataan tarkemmin vuoden 2015 tilinpäätöksen liitetiedossa K45. Lähipiirin kanssa tehdyissä liiketoimissa ei ollut kauden aikana merkittäviä muutoksia.

Kasvu 2018

Aktia-konsernin nykyinen strategia "Kasvu 2018" määriteltiin vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä. Pankin vahva vakavaraisuus ja tase mahdollistavat kasvun. Strategiansa mukaisesti Aktia keskittyy ensisijaisesti henkilöasiakkaiden ja näiden perheiden sekä perheyriyten ja yrittäjävetoisten yritysten palveluihin. Aktiassa panostetaan jatkossakin tehokkaaseen ja asiakasystävälliseen palveluun niin konttoreissa kuin digitaalisissa kanavissa.

Aktia Pankki kasvattaa strategiakauden aikana luotonantoa yrityksille ja asunto-osakeyhtiöille. Aktia Pankki on maaliskuusta 2015 alkaen ollut mukana Euroopan keskuspankin lainaohjelmassa (TLTRO), minkä ansiosta Aktia on voinut tuoda markkinoille edullisia ja kilpailukyisiä lainoja. Aktian tavoitteena on kaksinkertaistaa uusien asiakkaiden määrä vuosittain vuoden 2018 loppuun mennessä. Vuonna 2015 uusien henkilö- ja yritysasiakkaiden lukumäärä oli 1 300. Vuoden 2016 tavoitteena on kasvattaa määrää 3 000 uudella henkilö- ja yritysasiakkaalla (kokonaisasiakkuus). Uusien henkilö- ja yritysasiakkaiden määrä on noussut vuodenvaihteesta noin 2 300 kokonaisasiakkaalla.

Konsernin edellisestä Toimintaohjelma 2015 -strategiasta ovat vielä jäljellä peruspankkiuudistuksen loppuun saattaminen, Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n lopullinen purkaminen ja uuden peruspankin mahdollistamien prosessinparannusten toteuttaminen. Nämä toimenpiteet toteutetaan Aktian nykyisen Kasvu 2018 -strategian puitteissa.

Muita tapahtumia kauden aikana

Aktia Pankki Oyj on myynyt 135 920 omaa, yhtiön hallussa olevaa A-sarjan osakettaan Osakepalkkio-ohjelman 2011 ansaintajaksojen 2011–2012, 2012–2013, 2013–2014 ja 2014–2015 lykkääntyneiden erien maksamiseksi osakepalkkio-ohjelman piiriin kuuluville 16 avainhenkilölle.

Aktia Pankki Oyj on yhtiön hallituksen päätöksen nojalla myynyt yhtiön hallintoneuvoston 28 jäsenelle 6 523 yhtiön hallussa olevaa A-sarjan osaketta. Osakkeet muodostavat yhtiökokouksen 12.4.2016 tekemän päätöksen mukaisesti 35 % hallintoneuvoston jäsenten vuoden 2016 vuosipalkkiosta.

Syyskuun lopussa yhtiön omien, sen hallussa olevien A-sarjan osakkeiden lukumäärä oli 37 354 kappaletta ja B-sarjan osakkeiden lukumäärä 6 658 kappaletta.

Aktia Pankki vahvisti osaamistaan mobiilimaksamisessa ostamalla 1.7.2016 Elisa Oyj:n tytäryhtiön Elisa Rahoitus Oy:n. Yhtiön nimi muutettiin Aktia Rahoitus Oy:ksi. Käteisenä maksettu kauppahinta oli 1,0 miljoonaa euroa, eikä

Vuoden 2016 yhtiökokouksen päätökset

Aktia Pankki Oyj:n varsinainen yhtiökokous 12.4.2016 vahvisti emoyhtiön ja konsernin tilinpäätökset sekä myönsi vastuuvapauden hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja tämän varamiehelle.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 1.1.–31.12.2015 jaetaan osinkona 0,54 euroa osakkeelta ja maksetaan pääomanpalautuksena 0,10 euroa osakkeelta, yhteensä 42,6 miljoonaa euroa.

Yhtiökokous vahvisti hallintoneuvoston jäsenten lukumääräksi kaksikymmentäkahdeksan.

Hallintoneuvoston jäseniksi valittiin uudelleen hallintoneuvoston jäsenet Mikael Aspelin, Agneta Eriksson, Clas Nyberg, Gunvor Sarelin-Sjöblom, Jan-Erik Stenman, Lars Wallin ja Ann-Marie Åberg, jotka olivat erovuorossa, ja uusiksi jäseniksi yrittäjä Ralf Asplund, hum. kand. Annika Pråhl sekä valtuutetut Marcus Rantala, kaikki kolmen vuoden toimikaudeksi.

Hallintoneuvoston jäsenten vuosipalkkioiksi vahvistettiin 24 400 euroa puheenjohtajalle, 10 500 euroa varapuheenjohtajalle ja 4 400 euroa jäsenelle. Kokouspalkkioiksi vahvistettiin 500 euroa kokoukselta, jossa henkilö on ollut läsnä.

Yhtiökokous vahvisti tilintarkastajien lukumääräksi yksi, ja valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KPMG Oy Ab:n vastaavana tilintarkastajana KHT Jari Härmälä.

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen osakeantivaltuutuksesta, valtuutuksesta ostaa omia osakkeita käytettäväksi yhtiön osakepalkkio-ohjelmaan ja/tai yhtiön hallintoelinten jäsenten palkkioiden maksuun sekä valtuutuksesta myydä omia osakkeita. Yhtiökokous hyväksyi myös ehdotuksen valtuuttaa hallitus päättämään lahjoituksesta yleishyödylliseen tarkoitukseen koulutuksen ja tutkimuksen tukemiseksi.

Yhtiökokouksen hyväksymät valtuutukset on julkaistu kokonaisuudessaan osoitteessa www.aktia.com kohdassa Tietoa Aktiasta > Johto ja hallinto > Yhtiökokous > Yhtiökokous 2016.

Osakepääoma ja omistajat

Aktia Pankki Oyj:n osakepääoma on 163 miljoonaa euroa, ja se jakautuu 46 706 723 A-osakkeeseen ja 19 872 088 R-osakkeeseen, yhteensä 66 578 811 osaketta. Syyskuun lopussa rekisteröityjen omistajien lukumäärä oli 41 608. Ulkomaisessa omistuksessa oli 2,6 prosenttia osakkeista.

Rekisteröimättömiä osakkeita oli 768 246 kappaletta eli 1,1 prosenttia. Jäällä olevien osakkeiden läpikäyntiä ja kirjaamista jatketaan.

Konsernin omien osakkeiden omistus oli syyskuun lopussa 37 354 (121 078) A-osaketta ja 6 658 (6 658) R-osaketta.

Osakkeet

Aktia Pankin kaupankäyntikoodit ovat AKTAV A-osakkeen osalta ja AKTRV R-osakkeen osalta. A-osakkeella on yksi ääni ja R-osakkeella 20 ääntä. Osakkeiden muut oikeudet ovat samat.

Syyskuun lopussa Aktian pörssi-arvo oli 700 (732) miljoonaa euroa. A-osakkeen päätöskurssi 30.9.2016 oli 9,04 (10,90) euroa ja R-osakkeen 13,99 (11,21) euroa. Korkeimmillaan A-osake oli 10,26 (12,07) euroa ja alimmillaan 7,70 (9,33) euroa. R-osakkeen korkein noteeraus oli 16,00 (13,00) euroa ja alin 9,59 (10,45) euroa.

A-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto tammi-syyskuussa 2016 laski edellisvuodesta, ja se oli 188 556 (275 002) euroa tai 20 734 (25 276) osaketta. A-osakkeella tehtiin keskimäärin 110 (110) kauppaa päivässä.

R-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto oli erittäin alhainen, 5 412 (55 618) euroa eli 224 (4 824) osaketta. Keskimäärin tehtiin vajaat 2 (2) kauppaa päivässä.

Uusi sisäpiirisääntely

EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetus (MAR) tuli voimaan 3.7.2016. Uusi sääntely laajentaa pörssiyhtiöissä johtavassa asemassa olevien henkilöiden ja näiden lähipiirin sekä pörssiyhtiöiden omaa ilmoitus- ja raportointivelvollisuutta. Tarkoituksena on parantaa näiden henkilöiden yhtiön rahoitusvälineillä tekemien liiketoimien läpinäkyvyyttä.

Aktia on päivittänyt johtavassa asemassa olevien henkilöiden ja näiden lähipiirin kaupankäyntiä Aktian rahoitusvälineillä koskevat ohjeensa uutta sääntelyä vastaaviksi. Suljettua ajanjaksoa, jonka aikana sisäpiiriläisten kaupankäynti Aktian rahoitusvälineillä on kielletty, on pidennetty niin, että se alkaa 30 päivää ennen osavuositiedon julkistamista ja jatkuu julkistamisen jälkeiseen pankkipäivään. Myös Aktian tiedonantopolitiikka on päivitetty vastaamaan MAR:n tuomia muutoksia.

Näkymät ja riskit 2016 (ennallaan)

Näkymät

Alhaisena jatkuva korkotilanne vaikuttaa negatiivisesti Aktian korkokatteeseen, ja pääomamarkkinoiden kasvaneen epävarmuuden vuoksi on haastavaa ylläpitää samanlaista palkkiotuottojen kasvuvauhtia kuin vuonna 2015. Luottojen arvonalentumisten odotetaan pysyvän alhaisina vuonna 2016.

Aktian vuoden 2016 liikevoiton odotetaan pysyvän suunnilleen samalla tasolla kuin 2015.

Riskit

Aktian tulokseen vaikuttavat useat tekijät, joista tärkeimmät ovat yleinen taloustilanne, osake-, korko- ja valuuttakurssien vaihtelu sekä kilpailutilanne. Niissä tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa pankki-, vakuutus-, omaisuudenhoito- ja kiinteistönvälityspalvelujen kysyntään.

Peruspankkijärjestelmän onnistunut implementointi on ratkaisevassa asemassa, jotta Aktia voi parantaa kustannustehokkuutta ja saavuttaa tulevaisuuden kasvutavoitteensa.

Korkotason muutoksia, tuottojen kehitystä ja luottomarginaaleja on vaikea ennustaa, ja ne voivat vaikuttaa Aktian korkomarginaaliin ja sitä myötä kannattavuuteen. Aktia harjoittaa tehokasta korkoriskienhallintaa.

Mahdolliset tulevat arvonalentumiset Aktian luottosalkussa voivat aiheutua monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat talouden yleinen tila, korkotaso, työttömyys sekä asuntohintojen kehitys.

Raha- ja velkamarkkinoiden tehokas toiminta on oleellista Aktian jälleensuoritukselle. Muiden pankkien tavoin Aktia tarvitsee kotitalouksien talletuksia kattaakseen osan likviditeettitarpeestaan.

Aktian rahoitus- ja muiden varojen markkina-arvo voi muuttua mm. sijoittajien korkeampien tuottovaatimusten seurauksena.

Finanssikriisin tuloksena on syntynyt useita pankki- ja vakuutustoiminnan sääntelyä koskevia aloitteita, erityisesti nk. Basel III -säännökset, mikä on tiukentanut pankin pääoma- ja likviditeettivaateita. Uusi sääntely on myös kiristänyt kilpailua talletuksista, kasvattanut pitkäaikaisen rahoituksen vaatimuksia ja nostanut kiinteitä kustannuksia.

Taloudelliset tavoitteet 2018

Aktian helmikuussa 2015 vahvistettu nykyinen strategia, Kasvu 2018, käsittää seuraavat taloudelliset tavoitteet:

- Kulu/tuotto-suhteen parantaminen vähintään 10 prosentilla
- Ydinpääoman suhteen (CET 1) pitäminen vähintään 15 prosentissa
- Oman pääoman tuoton (ROE) parantaminen vähintään 9 prosenttiin
- Vähintään 50 prosentin osinko vuoden voitosta

Tunnusluvut

(milj. euroa)	1-9/2016	1-9/2015	Δ %	3Q2016	2Q2016	1Q2016	2015
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,64	0,65	-1 %	0,19	0,27	0,18	0,78
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,73	0,29	149 %	0,19	0,24	0,30	0,35
Oma pääoma / osake (NAV), euroa ¹	9,35	9,20	2 %	9,35	9,15	9,56	9,26
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin (pl. omat osakkeet), milj. kpl ²	66,5	66,5	0 %	66,5	66,5	66,5	66,5
Osakkeiden määrä kauden lopussa (pl. omat osakkeet), milj. kpl ¹	66,5	66,5	0 %	66,5	66,6	66,6	66,4
Oman pääoman tuotto (ROE), %	9,2	8,4	10 %	8,4	11,6	7,6	7,9
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,59	0,55	6 %	0,53	0,74	0,48	0,50
Kulu/tuotto-suhde	0,67	0,66	2 %	0,68	0,62	0,72	0,69
Ydinpääoman suhde (pankkikonserni), % ¹	19,2	20,5	-6 %	19,2	19,7	19,5	20,7
Ensisijaisten omien varojen suhde (pankkikonserni), % ¹	19,2	20,5	-6 %	19,2	19,7	19,5	20,7
Vakavaraisuusaste (pankkikonserni), % ¹	25,5	25,8	-1 %	25,5	26,2	25,6	27,1
Riskipainotetut sitoumukset (pankkikonserni) ¹	2 114,1	2 126,3	-1 %	2 114,1	2 072,9	2 128,5	1 998,8
Vakavaraisuusaste (rahoitus- ja vakuutusryhmittymä), % ¹	181,3	223,5	-19%	181,3	186,4	187,4	226,7
Omavaraisuusaste, % ¹	6,4	6,6	-3 %	6,4	6,2	6,5	6,0
Konsernivarat ¹	2 667,9	2 949,5	-10 %	2 667,9	2 692,1	2 864,7	2 994,4
Asiakasvarat ¹	7 728,3	6 815,1	13 %	7 728,3	7 298,4	7 179,0	7 138,2
Ottolainaus yleisölle ¹	4 254,0	3 920,0	9 %	4 254,0	4 235,4	3 969,4	3 922,0
Antolainaus yleisölle ¹	5 797,7	5 934,4	-2 %	5 797,7	5 987,0	5 861,7	5 856,3
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	82,8	132,0	-37 %	24,6	24,7	33,6	174,9
Liikekustannussuhde, % (henkivakuutusyhtiö) ²	82,7	84,9	-3 %	82,7	85,6	86,1	83,8
Vakavaraisuusaste (Sovenssi II mukaan, henkivakuutusyhtiö), % ³	165,3	-	-	165,3	154,5	160,8	175,8
Solvenssi II pääoma (henkivakuutusyhtiö) ³	134,1	-	-	134,1	131,9	131,4	143,2
Vakavaraisuusaste (Sovenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö), % ³	-	22,3	-	-	-	-	22,3
Toimintapääoma (Sovenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö) ³	-	128,9	-	-	-	-	130,4
Sijoitukset käyvin arvoin (henkivakuutusyhtiö) ¹	1 295,4	1 198,2	8 %	1 295,4	1 265,6	1 238,0	1 225,7
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset ¹	450,4	473,2	-5 %	450,4	457,0	464,7	468,3
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset ¹	702,2	613,8	14 %	702,2	672,1	659,7	662,2
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), keskimäärin	929	941	-1%	942	929	924	936
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), kauden lopussa	915	916	0%	915	968	924	920

¹ Kauden lopussa

² Kumulatiivinen kauden alusta

³ Vuodesta 2016 alkaen henkivakuutuksen vakavaraisuusaste lasketaan uusien Solvenssi II -sääntöjen mukaan. Vakavaraisuusaste (Sovenssi II:n mukaan) = Solvenssi II -pääoma / Solvenssi-pääomavaade (SCR)

Muut tunnuslukujen laskentaperiaatteet ovat luettavissa Aktia Pankki Oyj:n vuosikertomuksesta 2015, s. 27.

Konsernin tuloslaskelma

(milj. euroa)	1-9/2016	1-9/2015	Δ %	2015
Korkokate	72,6	73,6	-1 %	97,3
Osinkotuotot	0,0	0,1	-36 %	0,1
Palkkiotuotot	66,7	68,1	-2 %	89,9
Palkkiokulut	-7,1	-7,1	-1 %	-9,9
Palkkiotuotot netto	59,6	61,0	-2 %	80,0
Henkivakuutusnetto	18,5	16,9	10 %	24,9
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	7,7	3,6	112 %	3,7
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	0,0	-0,4	-	-0,4
Liiketoiminnan muut tuotot	2,2	1,6	40 %	2,8
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	160,7	156,5	3 %	208,4
Henkilöstökulut	-52,6	-52,7	0 %	-72,7
IT-kulut	-20,2	-18,9	7 %	-26,9
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-6,3	-6,2	2 %	-8,1
Liiketoiminnan muut kulut	-28,9	-26,2	10 %	-36,8
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-108,0	-103,9	4 %	-144,4
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-0,7	-0,1	947 %	-0,3
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,7	0,6	23 %	0,6
Liikevoitto	52,9	53,1	0 %	64,2
Verot	-10,1	-10,2	-1 %	-12,6
Kauden voitto	42,8	42,9	0 %	51,6
Josta:				
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	42,8	43,3	-1 %	52,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-0,4	-	-0,4
Yhteensä	42,8	42,9	0 %	51,6
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,64	0,65	-1 %	0,78
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,64	0,65	-1 %	0,78

Konsernin laaja tuloslaskelma

(milj. euroa)	1-9/2016	1-9/2015	Δ %	2015
Kauden voitto	42,8	42,9	0 %	51,6
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:				
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	11,4	-17,2	-	-21,4
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-2,2	-2,8	21 %	-3,7
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon	-0,1	-	-	0,1
Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	-3,3	-3,7	11 %	-3,8
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan	-	-0,1	-	-0,1
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan	5,8	-23,7	-	-28,9
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	-	-	0,0
Laaja tulos eristä, joita ei voida siirtää tuloslaskelmaan	-	-	-	0,0
Kauden laajan tuloslaskelman tulos	48,5	19,1	154 %	22,7
Laajan tuloslaskelman tulos josta:				
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	48,5	19,5	149 %	23,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-0,3	-	-0,3
Yhteensä	48,5	19,1	154 %	22,7
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,73	0,29	149 %	0,35
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,73	0,29	149 %	0,35

Konsernin tase

(milj. euroa)	30.9.2016	31.12.2015	Δ %	30.9.2015
Varat				
Käteiset varat	133,4	268,4	-50 %	116,3
Korkosijoitukset	1 920,5	2 103,2	-9 %	2 192,0
Osakkeet ja osuudet	103,7	94,4	10 %	102,0
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2 024,2	2 197,6	-8 %	2 294,0
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	468,9	481,7	-3 %	483,4
Johdannaisopimukset	160,3	172,5	-7 %	175,8
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	45,0	43,9	2 %	40,7
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 797,7	5 856,3	-1 %	5 934,4
Lainat ja muut saamiset	5 842,7	5 900,2	-1 %	5 975,1
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	702,2	667,7	5 %	616,4
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	0,0	0,0	-	0,0
Aineettomat hyödykkeet	61,2	50,8	21 %	46,9
Sijoituskiinteistöt	55,8	53,7	4 %	62,0
Muut aineelliset hyödykkeet	7,8	8,7	-10 %	8,2
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	57,9	51,6	12 %	57,6
Muut varat	24,6	18,2	35 %	87,1
Muut varat yhteensä	82,4	69,8	18 %	144,7
Tuloverosaamiset	1,0	0,8	20 %	4,8
Laskennalliset verosaamiset	8,4	9,7	-14 %	10,5
Verosaamiset	9,3	10,5	-11 %	15,3
Myytavissä olevat varat	-	-	-	0,0
Varat yhteensä	9 548,2	9 881,5	-3 %	9 938,2
Velat				
Velat Suomen Pankille ja luottolaitoksille	422,6	474,8	-11 %	560,8
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 254,0	3 922,0	8 %	3 920,0
Talletukset	4 676,6	4 396,8	6 %	4 480,8
Johdannaisopimukset	64,1	86,2	-26 %	94,5
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 516,3	3 033,4	-17 %	3 007,6
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	235,5	235,0	0 %	218,8
Muut velat luottolaitoksille	82,9	84,8	-2 %	91,8
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	11,0	74,0	-85 %	79,1
Muut rahoitusvelat	2 845,6	3 427,2	-17 %	3 397,3
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset	450,4	468,3	-4 %	473,2
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset	702,2	662,2	6 %	613,8
Vakuutusvelka	1 152,7	1 130,5	2 %	1 086,9
Siirtovelat ja saadut ennakot	59,1	62,7	-6 %	67,6
Muut velat	62,7	101,9	-38 %	70,8
Muut velat yhteensä	121,8	164,6	-26 %	138,3
Varaukset	1,4	2,3	-40 %	2,0
Tuloverovelat	1,3	0,9	34 %	1,5
Laskennalliset verovelat	62,8	57,7	9 %	58,9
Verovelat	64,1	58,7	9 %	60,4
Velat yhteensä	8 926,3	9 266,3	-4 %	9 260,2
Oma pääoma				
Sidottu oma pääoma	243,9	238,1	2 %	243,3
Vapaa oma pääoma	378,0	377,1	0 %	368,4
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	621,9	615,2	1 %	611,6
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	-	-	-	66,4
Oma pääoma	621,9	615,2	1 %	678,0
Velat ja oma pääoma yhteensä	9 548,2	9 881,5	-3 %	9 938,2

Konsernin oman pääoman muutos

(milj. euroa)	Osaakepääoma	Muu sidottu oma pääoma	Käyvän arvon rahasto	Osaakeperusteisten korvausten rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Voitto-varat	Osaakeomistajien osuus omasta pääomasta	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	163,0	0,3	104,1	1,9	115,0	239,7	623,9	66,9	690,9
Omien osakkeiden hankinta						-1,3	-1,3		-1,3
Omien osakkeiden myynti					0,1	1,1	1,2		1,2
Osingonjako						-31,9	-31,9	-0,3	-32,2
Tilikauden voitto						52,0	52,0	-0,4	51,6
<i>Myytävässä olevat rahoitusvarat</i>			-25,2				-25,2	0,0	-25,2
<i>Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat</i>			-3,7				-3,7		-3,7
<i>Kassavirran suojaus</i>			-0,1				-0,1	0,1	0,0
<i>Etuuspohtijaiset eläkejärjestelyt</i>						0,0	0,0		0,0
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos			-29,0			52,0	23,0	-0,3	22,7
Muu muutos omassa pääomassa *)		-0,3		0,3		0,3	0,3	-66,4	-66,1
Oma pääoma 31.12.2015	163,0	-	75,1	2,1	115,1	259,9	615,2	-	615,2
Oma pääoma 1.1.2016	163,0	-	75,1	2,1	115,1	259,9	615,2	-	615,2
Omien osakkeiden hankinta						-0,3	-0,3		-0,3
Omien osakkeiden myynti					-0,1	1,5	1,4		1,4
Osingonjako						-35,9	-35,9		-35,9
Pääomanpalautus osakkeenomistajille					-6,7		-6,7		-6,7
Kauden voitto			8,1			42,8	42,8		42,8
<i>Myytävässä olevat rahoitusvarat</i>			-2,2				8,1		8,1
<i>Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat</i>			-0,1				-2,2		-2,2
<i>Kassavirran suojaus</i>							-0,1		-0,1
Kauden laajan tuloslaskelman tulos			5,8			42,8	48,5		48,5
Muu muutos omassa pääomassa				-0,3			-0,3		-0,3
Oma pääoma 30.9.2016	163,0	-	80,9	1,8	108,3	267,9	621,9	-	621,9
Oma pääoma 1.1.2015	163,0	0,3	104,1	1,9	115,0	239,7	623,9	66,9	690,9
Omien osakkeiden hankinta						-1,1	-1,1		-1,1
Omien osakkeiden myynti					0,1	1,1	1,2		1,2
Osingonjako						-31,9	-31,9	-0,3	-32,2
Kauden voitto						43,3	43,3	-0,4	42,9
<i>Myytävässä olevat rahoitusvarat</i>			-20,9				-20,9	0,0	-20,9
<i>Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat</i>			-2,8				-2,8		-2,8
<i>Kassavirran suojaus</i>			-0,2				-0,2	0,1	-0,1
Kauden laajan tuloslaskelman tulos			-23,8			43,3	19,5	-0,3	19,1
Muu muutos omassa pääomassa		-0,3		0,0		0,3	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma 30.9.2015	163,0	-	80,3	1,9	115,1	251,4	611,6	66,4	678,0

*) Aktia Pankki teki 8.10.2015 säästöpankkien ja POP-pankkien kanssa sopimuksen, jossa pankki sitoutuu ostamaan muiden omistajien osakemuksen Aktia Hypoteekkipankki Oy:stä. Sopimuksen voimaantulosta alkaen muiden omistajien omistus Aktia Hypoteekkipankissa kirjataan muiden omistajien omistus kirjattiin määräysvallattomien omistajien osuudeksi omaan pääomaan).

Konsernin rahavirtalaskelma

(milj. euroa)	1-9/2016	1-9/2015	Δ %	2015
Liiketoiminnan rahavirta				
Liiketulos	52,9	53,1	0 %	64,2
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta	-6,4	-4,1	-57 %	-7,1
Maksetut tuloverot	-4,3	-5,1	16 %	-3,2
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoiminnan saamisten ja velkojen muutosta	42,1	43,9	-4 %	53,9
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	209,2	404,2	-48 %	591,9
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-265,8	-692,6	62 %	-746,7
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-14,5	-244,5	94 %	-100,8
Investointien rahavirta				
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankinta	-64,3	-	-	-3,7
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	-	14,3	-	15,6
Investoinnit sijoituskiinteistöihin	-2,3	-3,7	38 %	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-15,3	-16,8	9 %	-23,0
Sijoituskiinteistöjen luovutukset	-	0,5	-	0,5
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0,3	0,0	-	0,0
Investointien rahavirta yhteensä	-81,7	-5,7	-	-10,7
Rahoituksen rahavirta				
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	0,5	-3,7	-	12,5
Osinko/emissio määräysvallattomille omistajille	-1,1	-0,3	-337 %	-0,3
Omien osakkeiden hankinta	-0,3	-1,1	67 %	-1,3
Omien osakkeiden myynti	1,4	1,2	15 %	1,2
Maksetut osingot	-35,9	-31,9	-13 %	-31,9
Maksettu pääomanpalautus	-6,7	-	-	-
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-42,3	-35,8	-18 %	-19,8
Rahavarojen nettomuutos	-138,5	-286,0	52 %	-131,4
Rahavarat vuoden alussa	283,4	414,8	-32 %	414,8
Rahavarat kauden lopussa	145,0	128,8	13 %	283,4
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:				
Kassa	5,9	6,4	-7 %	7,4
Suomen Pankin sekkitili	127,4	109,9	16 %	260,9
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	11,6	12,5	-7 %	15,1
Yhteensä	145,0	128,8	13 %	283,4
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta:				
Arvonalentumiset myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,6	3,1	-81 %	3,2
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	0,7	0,1	947 %	0,3
Käyvän arvon muutokset	0,3	0,8	-63 %	-1,3
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	6,3	6,2	2 %	8,1
Osakkuusyritysten tulosvaikutus	-	-0,3	-	-0,3
Myyntivoitot ja -tappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0,0	0,8	-100 %	0,8
Purettu kassavirtasuojaus	-	-0,1	-	-0,1
Purettu käyvän arvon suojaus	-11,9	-11,9	0 %	-15,9
Varausten muutos	-0,9	-1,6	40 %	-1,2
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	0,3	-1,3	-	-1,3
Osakeperusteisten maksujen muutos	-1,3	0,1	-	0,5
Muut oikaisut	-0,3	-	-	-
Yhteensä	-6,4	-4,1	-57 %	-7,1

Konsernin kehitys neljännesvuosittain

Tuloslaskelma (milj. euroa)	3Q2016	2Q2016	1Q2016	4Q2015	3Q2015	1-9/2016	1-9/2015
Korkokate	23,9	24,1	24,6	23,7	23,8	72,6	73,6
Osinkotuotot	-	0,0	0,0	-	-	0,0	0,1
Palkkiotuotot netto	20,0	20,7	18,9	18,9	19,7	59,6	61,0
Henkivakuutusnetto	5,8	6,9	5,9	8,0	4,1	18,5	16,9
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-0,3	7,4	0,6	0,1	0,9	7,7	3,6
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4
Liiketoiminnan muut tuotot	1,5	0,4	0,4	1,2	0,8	2,2	1,6
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	50,9	59,4	50,4	51,9	49,3	160,7	156,5
Henkilöstökulut	-16,3	-17,9	-18,4	-20,0	-16,0	-52,6	-52,7
IT-kulut	-6,4	-6,7	-7,1	-8,0	-6,4	-20,2	-18,9
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-2,1	-2,1	-2,1	-2,0	-2,0	-6,3	-6,2
Liiketoiminnan muut kulut	-9,9	-10,1	-8,9	-10,6	-8,0	-28,9	-26,2
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-34,6	-36,8	-36,5	-40,5	-32,4	-108,0	-103,9
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-0,5	-0,1	-0,1	-0,3	-0,5	-0,7	-0,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	0,7	-	-	0,7	0,6
Liikevoitto	15,8	22,4	14,6	11,1	16,4	52,9	53,1
Verot	-3,0	-4,4	-2,7	-2,4	-3,0	-10,1	-10,2
Kauden voitto	12,9	18,0	11,9	8,7	13,4	42,8	42,9
Josta:							
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	12,9	18,0	11,9	8,7	13,5	42,8	43,3
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	-	-	-0,1	-	-0,4
Yhteensä	12,9	18,0	11,9	8,7	13,4	42,8	42,9
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,19	0,27	0,18	0,13	0,20	0,64	0,65
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,19	0,27	0,18	0,13	0,20	0,64	0,65
Laaja tuloslaskelma (milj. euroa)							
Kauden voitto	12,9	18,0	11,9	8,7	13,4	42,8	42,9
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:							
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	1,2	0,6	9,6	-6,6	-1,0	11,4	-17,2
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-0,9	-0,9	-0,4	-0,9	-0,9	-2,2	-2,8
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon	0,0	0,1	-0,2	0,1	-	-0,1	-
Myytavissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	-0,3	-2,1	-0,9	2,3	-1,1	-3,3	-3,7
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan	-	-	-	-	-	-	-0,1
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan	-0,1	-2,4	8,2	-5,2	-3,1	5,8	-23,7
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	-	-	0,0	-	-	-
Laaja tulos eristä, joita ei voi siirtää tuloslaskelmaan	-	-	-	0,0	-	-	-
Kauden laajan tuloslaskelman tulos	12,8	15,6	20,1	3,6	10,3	48,5	19,1
Laajan tuloslaskelman tulos josta:							
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	12,8	15,6	20,1	3,6	10,4	48,5	19,5
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	-	-	-0,1	-	-0,3
Yhteensä	12,8	15,6	20,1	3,6	10,3	48,5	19,1
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,19	0,24	0,30	0,05	0,16	0,73	0,29
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,19	0,24	0,30	0,05	0,16	0,73	0,29

Osavuositarkastuksen liitteet

Liite 1. Osavuositarkastuksen laatimisperusta ja olennaiset tilinpäätösperiaatteet

Osavuositarkastuksen laatimisperusteet

Aktia Pankki Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten IFRS-kirjanpito-standardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt.

Osavuositarkastus 1.1.–30.9.2016 on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti. Osavuositarkastus ei sisällä kaikkea tietoa ja kaikkia liitteitä, joita vaaditaan tilinpäätökseltä, minkä vuoksi tarkastukseen tulee tutustua yhdessä Aktia-konsernin vuositilinpäätöksen 31.12.2015 kanssa.

Hallitus hyväksyi osavuositarkastuksen ajalta 1.1.–30.9.2016 kokouksessaan 17.11.2016.

Aktia Pankki Oyj:n tilinpäätökset ja osavuositarkastukset voi lukea Aktian kotisivuilta osoitteesta www.aktia.com.

Olennaiset tilinpäätösperiaatteet

Osavuositarkastuksen laadinnassa on noudatettu vuositilinpäätökseen 31.12.2015 sovellettuja tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Segmenttien koostumuksia on muutettu 1.1.2016 alkaen siten, että hallinnolliset yksiköt, joiden nettokulut kokonaisuudessaan allokoidaan Pankkitoiminta-segmentille, sisältyvät suoraan Pankkitoiminta-segmenttiin (aiemmin Muut-segmenttiin). Muutos ei vaikuta segmenttien liikevoittoon, mutta sen myötä aiemmin liiketoiminnan muihin kuluihin kirjattuja nettokuluja kirjataan nyt bruttomääräisinä vastaavalle riville Pankkitoiminta-segmentin tuloslaskelmaan. Vuoden 2016 alusta on myös muutettu periaatetta ilmoittaa määräysvallattomien omistajien osuudet segmenttiraportoinnissa. Nyt määräysvallattomien omistajien osuudet sisältyvät kyseiseen segmenttiin, mikä on vaikuttanut Pankkitoiminta- ja Varainhoito & Henkivakuutus -segmenttien liikevoittoon. Edellä mainitut muutokset vaikuttavat segmenttien taseissa ilmoitettuihin muihin varoihin ja velkoihin. Vertailukausi on rekonstruoitu vastaamaan näitä muutoksia.

Seuraavat uudet ja muuttuneet IFRS-standardit voivat vaikuttaa tulevien liiketapahtumien raportointiin:

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardi korvaa tuottojen kirjaamisesta aiemmin annetut standardit ja tulkinnat. IFRS 15 on tuottojen kirjaamista koskeva malli, eikä sillä arvioida olevan oleellista vaikutusta Aktia-konsernin tuottojen kirjaamiseen. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2018.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi on ensimmäinen vaihe prosessissa, jossa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardi korvataan uudella standardilla. IFRS 9 sisältää uudenlaisia vaatimuksia rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelusta ja arvostuksesta. Aktian riskienhallintamalli ja rahoitusinstrumenttien tulevia rahavirtoja koskevat ominaisuudet tulevat vaikuttamaan niiden luokitteluun Aktiassa. Aktian rahoitusvarat luokiteltaneen jaksotettuun hankintamenuun ja käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta. Alustavien tutkimusten mukaan IFRS 9:n implementoinnin odotetaan lisäävän luottotappiovarauksia. IFRS 9:n mukaisella suojauskennalla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Aktia seuraa standardin kehitystä ja arvioi juoksevasti sen vaikutusta tulosraportointiin. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Aktia-konsernissa IFRS 9 otetaan suunnitelman mukaan käyttöön, kun se tulee pakolliseksi 1.1.2018.

IASB julkaisi 13. tammikuuta 2016, IFRS 16 Leasing -standardin, joka korvaa standardin IAS 17 Leasing-sopimus. IFRS 16:n mukaan nykyinen luokittelu käyttö- ja rahoitusleasingiin vuokralle ottaen osalta korvataan mallilla, jossa kaikkien yli 12 kuukautta pitkien leasing-sopimusten käsittämät varat ja velat kirjataan taseeseen. Kun leasing-sopimus on korkeintaan 12 kuukautta pitkä tai hyödykkeen arvo on alhainen, voidaan soveltaa helpotussääntöä. Leasinghyödykkeestä kirjataan erikseen leasingvelkaan liittyvät poistot ja korkokulut. Vuokralle antajaa koskevat edelleen samat säännöt kuin IAS 17:ssä, minkä vuoksi nykyistä luokittelua käyttö- ja rahoitusleasingiin sovelletaan jatkossakin. Aktia arvioi standardin vaikutusta tulosraportointiin juoksevasti. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Aktia-konsernissa IFRS 16 otetaan suunnitelman mukaan käyttöön, kun se tulee pakolliseksi 1.1.2019.

Konserni arvioi, että muilla uusilla tai muutetuilla IFRS-standardeilla tai IFRIC-tulkintoilla (International Financial Reporting Interpretations Committee) ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tietoihin.

Liite 2. Konsernin segmenttiraportti

Tuloslaskelma (milj. euroa)	Pankkitoiminta		Varainhoito & Henkivakuutus		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	1-9/2016	1-9/2015	1-9/2016	1-9/2015	1-9/2016	1-9/2015	1-9/2016	1-9/2015	1-9/2016	1-9/2015
Korkokate	72,4	73,4	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	72,6	73,6
Palkkiotuotot netto	49,1	50,0	18,1	18,4	0,5	0,4	-8,2	-7,8	59,6	61,0
Henkivakuutusnetto	-	-	16,0	14,5	-	-	2,6	2,4	18,5	16,9
Muut tuotot	2,9	5,5	0,1	0,2	7,0	-0,8	0,0	0,0	10,0	4,9
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	124,4	129,0	34,1	33,1	7,7	-0,2	-5,5	-5,4	160,7	156,5
Henkilöstökulut	-41,8	-41,4	-8,4	-8,1	-2,4	-3,2	-	-	-52,6	-52,7
IT-kulut	-17,3	-17,9	-1,4	-1,3	-1,5	0,4	-	-	-20,2	-18,9
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-4,3	-4,3	-0,5	-0,6	-1,5	-1,2	-	-	-6,3	-6,2
Muut kulut	-23,3	-20,9	-7,6	-7,7	-3,5	-3,0	5,5	5,4	-28,9	-26,2
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-86,8	-84,5	-17,9	-17,8	-8,9	-7,0	5,5	5,4	-108,0	-103,9
Arvonlennurastapioit luotoista ja muista sitoumuksista	-0,7	-0,1	-	-	-	-	-	-	-0,7	-0,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	-	-	-	0,7	0,6	0,7	0,6
Liiketulos	37,0	44,4	16,2	15,3	-1,1	-7,2	0,7	0,7	52,9	53,1
Tase										
(milj. euroa)	30.9.2016	31.12.2015	30.9.2016	31.12.2015	30.9.2016	31.12.2015	30.9.2016	31.12.2015	30.9.2016	31.12.2015
Käteiset varat	1 334	2 684	0,0	0,0	-	-	-	-	1 334	2 684
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1 477,5	1 686,1	540,8	507,6	9,4	7,4	-3,6	-3,6	2 024,2	2 197,6
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	468,9	481,7	-	-	-	-	-	-	468,9	481,7
Lainat ja muut saamiset	5 832,8	5 889,8	26,8	57,1	6,6	6,6	-23,6	-53,3	5 842,7	5 900,2
Sijoitusidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	-	-	702,2	667,7	-	-	-	-	702,2	667,7
Muut varat	239,5	235,9	74,0	72,5	191,4	184,6	-128,0	-127,0	376,8	366,0
Varat yhteensä	8 152,2	8 561,8	1 343,9	1 305,0	207,4	198,7	-155,2	-183,9	9 548,2	9 881,5
Talletukset	4 700,2	4 450,2	-	-	0,0	-	-23,6	-53,3	4 676,6	4 396,8
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 519,9	3 036,9	-	-	-	-	-3,6	-3,6	2 516,3	3 033,4
Vakuutusvelka	-	-	1 152,7	1 130,5	-	-	-	-	1 152,7	1 130,5
Muut velat	522,3	644,5	33,3	31,2	31,1	34,8	-6,0	-4,8	580,8	705,7
Velat yhteensä	7 742,3	8 131,6	1 186,0	1 161,7	31,1	34,8	-33,1	-61,7	8 926,3	9 266,3

Liite 3. Johdannaiset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Suojaavat johdannaiset	(milj. euroa)		
	Nimellismäärä, yhteensä	Varat, käyvät arvot	Velat, käyvät arvot
30.9.2016			
Käyvän arvon suojaus			
Korkosidonnaiset	2 255,0	103,3	5,7
Yhteensä	2 255,0	103,3	5,7
Kassavirran suojaus			
Korkosidonnaiset	85,1	-	2,1
Yhteensä	85,1	-	2,1
Johdannaissopimukset, jotka on arvostettu tuloksen kautta			
Korkosidonnaiset *)	1 444,0	55,0	54,5
Valuuttasidonnaiset	43,3	0,2	0,1
Osakesidonnaiset **)	8,3	1,7	1,7
Yhteensä	1 495,7	56,9	56,4
Johdannaissopimukset yhteensä			
Korkosidonnaiset	3 784,1	158,3	62,3
Valuuttasidonnaiset	43,3	0,2	0,1
Osakesidonnaiset	8,3	1,7	1,7
Yhteensä	3 835,8	160,3	64,1

Suojaavat johdannaiset	(milj. euroa)		
	Nimellismäärä, yhteensä	Varat, käyvät arvot	Velat, käyvät arvot
31.12.2015			
Käyvän arvon suojaus			
Korkosidonnaiset	2 905,0	97,5	12,9
Yhteensä	2 905,0	97,5	12,9
Kassavirran suojaus			
Korkosidonnaiset	85,1	2,0	-
Yhteensä	85,1	2,0	-
Johdannaissopimukset, jotka on arvostettu tuloksen kautta			
Korkosidonnaiset *)	1 826,5	70,9	70,9
Valuuttasidonnaiset	59,9	0,4	0,6
Osakesidonnaiset **)	15,2	1,7	1,7
Yhteensä	1 901,5	73,0	73,2
Johdannaissopimukset yhteensä			
Korkosidonnaiset	4 816,6	170,4	83,8
Valuuttasidonnaiset	59,9	0,4	0,6
Osakesidonnaiset	15,2	1,7	1,7
Yhteensä	4 891,6	172,5	86,2

*) Korkosidonnaisiin johdannaisiin sisältyvät paikallispankeille välitetyt korkosuojat, jotka kolmansien osapuolten kanssa tehtyjen back-to-back-suojausten jälkeen olivat 1 442,0 (1 824,0) miljoonaa euroa.

**) Kaikki osakesidonnaiset ja muut johdannaissopimukset koskevat strukturoitujen tuotteiden suojaa.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(milj. euroa)	30.9.2016	31.12.2015	30.9.2015
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset			
Takaukset	26,1	27,4	25,1
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	0,7	1,3	1,2
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset			
Käyttämättömät luottojärjestelyt	417,9	296,1	287,7
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	0,4	1,0	1,0
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	445,1	325,8	314,9

Liite 4. Konsernin riskipositiot

Pankkikonsernin vakavaraisuus

Pankkikonserni koostuu Aktia Pankki Oyj:stä ja kaikista tytäryhtiöistä, lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutus Oyj:tä, ja muodostaa vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidointiryhmän.

(milj. euroa)	30.9.2016		31.12.2015		30.9.2015	
	Konserni	Pankki-konserni	Konserni	Pankki-konserni	Konserni	Pankki-konserni
Laskelma pankkikonsernin omista varoista						
Varat yhteensä	9 548,2	8 285,2	9 881,5	8 686,3	9 938,2	8 769,4
josta aineettomat hyödykkeet	61,2	60,1	50,8	49,4	46,9	45,4
Velat yhteensä	8 926,3	7 765,1	9 266,3	8 156,3	9 260,2	8 175,1
josta velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	235,5	235,5	235,0	235,0	218,8	218,8
Osakepääoma	163,0	163,0	163,0	163,0	163,0	163,0
Käyvän arvon rahasto	80,9	20,2	75,1	24,0	80,3	27,0
Muu sidottu oma pääoma	-	-	-	-	-	-
Sidottu oma pääoma yhteensä	243,9	183,2	238,1	187,0	243,3	190,0
Vapaan oman pääoman rahasto ja muut rahastot	110,1	110,1	117,3	117,3	117,0	117,0
Voittovarot	225,1	190,9	207,9	179,5	208,1	179,7
Tilikauden voitto	42,8	35,8	52,0	46,1	43,3	41,2
Vapaa oma pääoma	378,0	336,8	377,1	342,9	368,4	338,0
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	621,9	520,1	615,2	530,0	611,6	528,0
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	-	-	-	-	66,4	66,4
Oma pääoma	621,9	520,1	615,2	530,0	678,0	594,4
Velat ja oma pääoma yhteensä	9 548,2	8 285,2	9 881,5	8 686,3	9 938,2	8 769,4
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	445,1	444,7	325,8	324,8	314,9	313,9
Oma pääoma pankkikonsernissa		520,1		530,0		594,4
Osinkovaraus		-29,5		-43,7		-27,2
Aineettomat hyödykkeet		-60,1		-49,4		-45,4
Määräysvallattomien omistajien oma pääoma*		-		-		-66,4
Debentuurit		132,8		128,4		114,2
Muut odotetut tappiot IRB:n mukaan		-20,3		-19,2		-17,7
Vähennys finanssialan merkittävistä omistusosuuksista		-5,1		-4,4		-2,4
Muut sis. maksamaton osinko 2015		0,3		0,0		0,1
Omat varat yhteensä (CET1 + AT1 + T2)		538,2		541,7		549,6

*Aktia Hypoteekkipankin vähemmistöosuuden ostamista koskevan sopimuksen seurauksena vähemmistöosuuden osuus Aktia Hypoteekkipankin omasta pääomasta (määräysvallattomien omistajien osuus) on vähennetty pankkikonsernin omista varoista.

	(milj. euroa)				
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus	30.9.2016	30.6.2016	31.3.2016	31.12.2015	30.9.2015
Yhteenveto					
Konsernin oma pääoma	621,9	609,2	636,1	615,2	678,0
Toimialakohtaiset varat	140,7	143,6	139,3	128,4	114,2
Aineettomat hyödykkeet ja muut vähennettävät erät	-236,5	-212,2	-227,4	-212,7	-240,7
Konglomeraatin omat varat yhteensä	526,0	540,7	547,9	530,9	551,6
Pankkitoiminnan pääomavaade	209,0	204,7	210,7	199,4	212,1
Vakuutustoiminnan pääomavaade*	81,1	85,4	81,7	34,8	34,6
Omien varojen minimimäärä	290,1	290,1	292,4	234,2	246,8
Konglomeraatin vakavaraisuus	235,9	250,6	255,5	296,7	304,8
Vakavaraisuusaste, %	181,3 %	186,4 %	187,4 %	226,7 %	223,5 %

* 1.1.2016 lähtien Solvenssi II vaade (SCR)

Finanssi- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus on laadittu konsolidointimenetelmää käyttäen ja perustuu voimassa olevaan Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annettuun lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan ohjeisiin.

Pankkikonserni

	(milj. euroa)				
	30.9.2016	30.6.2016	31.3.2016	31.12.2015	30.9.2015
Ydinpääoma ennen oikaisuja	491,0	489,8	492,5	486,3	500,9
Ydinpääomaan tehtävät oikaisut	-85,2	-82,1	-77,8	-73,0	-65,5
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	405,8	407,7	414,7	413,4	435,4
Ensisijainen lisäpääoma ennen oikaisuja	-	-	-	-	-
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät oikaisut	-	-	-	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä	-	-	-	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	405,8	407,7	414,7	413,4	435,4
Toissijainen pääoma ennen oikaisuja	132,8	135,5	130,9	128,4	114,2
Toissijaiseen pääomaan tehtävät oikaisut	-	-	-	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	132,8	135,5	130,9	128,4	114,2
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	538,6	543,2	545,6	541,7	549,6
Riskipainotetut erät yhteensä	2 114,1	2 072,9	2 128,5	1 998,8	2 126,3
josta luottoriskin osuus, standardimenetelmä	795,2	712,6	735,2	643,2	751,6
josta luottoriskin osuus, sisäinen menetelmä	962,0	1 004,2	1 037,1	999,4	1 011,5
josta markkinariskin osuus	-	-	-	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	356,9	356,1	356,1	356,1	363,2
Omien varojen vaade (8 %)	169,1	165,8	170,3	159,9	170,1
Omien varojen puskuri	369,4	377,3	375,3	381,8	379,5
Ydinpääoman suhde	19,2 %	19,7 %	19,5 %	20,7 %	20,5 %
Ensisijaisen pääoman suhde	19,2 %	19,7 %	19,5 %	20,7 %	20,5 %
Omien varojen suhde	25,5 %	26,2 %	25,6 %	27,1 %	25,8 %
Omien varojen lattiasääntö (CRR artikla 500)					
Omat varat	538,6	543,2	545,6	541,7	549,6
Lattiasäännön mukainen omien varojen minimimäärä *	185,3	189,5	187,8	185,8	195,1
Omien varojen puskuri	353,3	353,7	357,8	355,9	354,5

*80 % standardimenetelmän mukaisesta omien varojen vaateesta (8 %)

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service luottoluokituslaitoksen luokituksia.

Pankkikonsernin operatiivisten riskien riskipainotettu määrä

	(milj. euroa)							
Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	2013*	2014**	2015	9/2016	6/2016	3/2016	12/2015	9/2015
Bruttotuotot	196,4	187,1	187,7					
- 3 vuoden keskiarvo			190,4					
Operatiivisen riskin pääomavaade				28,6	28,5	28,5	28,5	29,1
Riskipainotettu määrä				356,9	356,1	356,1	356,1	363,2

* Laskettu uudelleen Vöyrin Säästöpankin pankkitoiminnan luovutuksen Aktia Pankki Oyj:lle ja Saaristosäästöpankin sulautumisen jälkeen.

** Laskettu uudelleen Aktia Rahoitus Oy:n hankkimisen jälkeen.

Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen vuoden bruttotuottojen keskiarvosta.

Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

Pankkikonsernin kokonaisvastuut	30.9.2016				(milj. euroa)
	Brutto- vastuut	Vastuu maksu- kyvyttömyys- hetkellä	Riskipaino, %	Riskipai- notetut saamiset	Pääoma- vaade 8 %
Vastuuryhmä					
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Vähittäisvastuut - kiinteistövakuudelliset	4 735,0	4 729,0	15 %	690,8	55,3
Vähittäisvastuut - pk-yritykset, kiinteistövakuudelliset	159,1	158,2	50 %	79,8	6,4
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	100,9	95,6	40 %	37,9	3,0
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	22,2	20,6	77 %	15,9	1,3
Oman pääoman ehtoiset vastuut	50,5	50,5	272 %	137,6	11,0
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	5 067,7	5 053,9	19 %	962,0	77,0
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	255,3	385,6	0 %	-	-
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	273,9	298,1	0 %	0,8	0,1
Kansainväliset kehityspankit	51,7	51,7	0 %	-	-
Kansainväliset organisaatiot	159,5	159,5	0 %	-	-
Luottolaitokset	577,0	382,4	31 %	119,1	9,5
Yritykset	360,6	193,9	99 %	192,8	15,4
Vähittäissaamiset	248,8	104,6	69 %	72,0	5,8
Kiinteistövakuudelliset saamiset	719,1	663,7	38 %	249,6	20,0
Erääntyneet saamiset	37,2	10,3	108 %	11,1	0,9
Katetut joukkolainat	919,9	919,9	10 %	92,0	7,4
Muut erät	66,2	58,8	55 %	32,5	2,6
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	3 669,2	3 228,5	24 %	769,8	61,6
Kokonaisriskin määrä	8 736,9	8 282,4	21 %	1 731,8	138,5

Pankkikonsernin kokonaisvastuut	31.12.2015				(milj. euroa)
	Brutto- vastuut	Vastuu maksu- kyvyttömyys- hetkellä	Riskipaino, %	Riskipai- notetut saamiset	Pääoma- vaade 8 %
Vastuuryhmä					
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Vähittäisvastuut - kiinteistövakuudelliset	5 012,2	5 006,8	15 %	732,1	58,6
Vähittäisvastuut - pk-yritykset, kiinteistövakuudelliset	162,2	161,3	52 %	84,5	6,8
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	89,4	83,5	39 %	32,2	2,6
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	24,1	22,0	84 %	18,5	1,5
Oman pääoman ehtoiset vastuut	49,3	49,3	268 %	132,1	10,6
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	5 337,3	5 323,0	19 %	999,4	80,0
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	390,0	498,0	0 %	-	-
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	205,1	225,9	0 %	0,2	0,0
Kansainväliset kehityspankit	65,0	65,0	0 %	-	-
Kansainväliset organisaatiot	159,5	159,5	0 %	-	-
Luottolaitokset	864,8	469,5	31 %	144,1	11,5
Yritykset	199,2	66,2	96 %	63,8	5,1
Vähittäissaamiset	237,4	99,8	70 %	69,7	5,6
Kiinteistövakuudelliset saamiset	501,9	476,9	39 %	184,4	14,8
Erääntyneet saamiset	44,8	11,2	109 %	12,2	1,0
Katetut joukkolainat	1 183,8	1 183,8	10 %	118,4	9,5
Muut erät	55,9	49,2	46 %	22,5	1,8
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	3 907,5	3 304,9	19 %	615,4	49,2
Kokonaisriskin määrä	9 244,7	8 627,9	19 %	1 614,8	129,2

Liite 5. Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

(milj. euroa)	30.9.2016		31.12.2015	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	133,4	133,4	268,4	268,4
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2 024,2	2 024,2	2 197,6	2 197,6
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	468,9	483,7	481,7	496,1
Johdannaissopimukset	160,3	160,3	172,5	172,5
Lainat ja muut saamiset	5 842,7	5 759,2	5 900,2	5 841,1
Yhteensä	8 629,4	8 560,7	9 020,3	8 975,7
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	702,2	702,2	667,7	667,7
Rahoitusvelat				
Talletukset	4 676,6	4 650,3	4 396,8	4 358,6
Johdannaissopimukset	64,1	64,1	86,2	86,2
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 516,3	2 518,7	3 033,4	3 035,3
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	235,5	240,7	235,0	239,2
Muut velat luottolaitoksilta	82,9	86,1	84,8	86,9
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	11,0	11,0	74,0	74,0
Yhteensä	7 586,3	7 570,9	7 910,2	7 880,2

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi markkinaksi katsotaan sellainen markkina, josta hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tähän ryhmään kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat ja muut arvopaperit, pörsiosakkeet sekä johdannaispöytäkirjat, joille julkisesti noteerataan hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa olevat markkinahinnat. Markkinatietona on käytetty esimerkiksi vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat enemmistö OTC-johdannaisista sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla. Tämän lisäksi pankki tekee tuloslaskelmaan erillisen arvostuskorjauksen OTC-johdannaisien markkina-arvoon huomioiden sekä vastapuolen että oman luottoriskikomponentin.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada markkinanoteerauksesta tai todennettavissa oleviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tähän luokkaan kuuluvat pääasiassa noteeraamattomat osakeinstrumentit ja rahastot sekä muut noteeraamattomat rahastot ja arvopaperit, joista ei tällä hetkellä ole sitovaa hintanoteerausta.

Rahoitusvarat käypään arvoon (milj. euroa)	30.9.2016				31.12.2015			
	Markkina-arvon ryhmittely				Markkina-arvon ryhmittely			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat								
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	-
Myytävisissä olevat rahoitusvarat								
Korolliset arvopaperit	1 479,0	244,3	197,2	1 920,5	1 745,1	186,0	172,1	2 103,2
Osakkeet ja osuudet	63,6	-	40,1	103,7	55,9	-	38,5	94,4
Yhteensä	1 542,6	244,3	237,3	2 024,2	1 801,0	186,0	210,6	2 197,6
Johdannaispöytäkirjat, netto	0,1	96,1	-	96,2	-0,3	86,6	-	86,3
Yhteensä	0,1	96,1	-	96,2	-0,3	86,6	-	86,3
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	702,2	-	-	702,2	667,7	-	-	667,7
Yhteensä	2 244,9	340,4	237,3	2 822,5	2 468,5	272,6	210,6	2 951,7

Siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä

Siirtoja tasojen välillä tapahtuu, kun on havaittavissa, että markkinaoletukset ovat muuttuneet, esim. kun instrumenteilla ei enää käydä aktiivisesti kauppaa. Kauden aikana ei ole tapahtunut siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä. Taso 2:n kasvu johtuu lisääntyneestä kauppavolyymistä suurimmaksi osaksi kotimaisiin kunta- ja yritystodistuksiin.

Aktia-konsernin riskienvalvonta vastaa rahoitusinstrumenttien luokittelusta tasoin 1, 2 ja 3. Arvostusmenetelmä on jatkuva ja sama kaikille instrumenteille kaikilla tasoilla. Menetelmässä määritetään, mihin arvostusryhmään rahoitusinstrumentit luokitellaan. Jos sisäisillä oletuksilla on merkittävä vaikutus käypään arvoon, raportoidaan rahoitusinstrumentit tasoon 3. Menetelmä sisältää myös arvostustiedon laatuun perustuvan arvion siitä, tulisiko rahoitusinstrumenttia siirtää tasojen välillä.

Tapahtumat tasolla 3

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen alku- ja loppuarvojen täsmäytys.

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroille, jotka kuuluvat tasoon 3 (milj. euroa)	Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat			Myytävissä olevat rahoitusvarat			Yhteensä		
	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	-	-	-	172,1	38,5	210,6	172,1	38,5	210,6
Hankinnat	-	-	-	30,0	-	30,0	30,0	-	30,0
Myynnit	-	-	-	-4,6	-0,2	-4,8	-4,6	-0,2	-4,8
Eräänntynyt vuoden aikana	-	-	-	-0,3	-0,1	-0,4	-0,3	-0,1	-0,4
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-	-	-	-	-0,5	-0,5	-	-0,5	-0,5
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset	-	-	-	-	2,4	2,4	-	2,4	2,4
Siirrot tasolta 1 ja 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Siirrot tasolle 1 ja 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 30.9.2016	-	-	-	197,2	40,1	237,3	197,2	40,1	237,3

Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyysoanalyysi

Taseeseen käypään arvoon merkittyjen rahoitusinstrumenttien arvoon sisältyvät ne rahoitusinstrumentit, joiden käypä arvo arvioidaan kokonaan tai osittain ei-to-dennettaviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvilla arvostusmenetelmillä.

Nämä tiedot osoittavat suhteellisen epävarmuuden mahdollisen vaikutuksen sellaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus perustuu tekijöihin, jotka eivät ole todennettavissa. Tiedot eivät ole luonteeltaan ennusteita, eikä niiden perusteella voida arvioida käypien arvojen tulevaa kehitystä.

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys mahdollisille muutoksille. Korollisten arvopaperien osalta arvoa on testattu oletamalla korkotason muuttuvan 3 prosenttiyksikköä kaikissa maturiteeteissa samanaikaisesti, kun osakkeiden ja osuuksien osalta markkinahintojen on oletettu muuttuvan 20 prosenttia. Edellä esitettyjen oletusten perusteella käyvän arvon rahaston tulos- tai arvomuutoksen vaikutus rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omiin varoihin olisi 2,6 (2,4) prosenttia.

Herkkyysoanalyysi rahoitusvaroille, jotka kuuluvat tasoon 3 (milj. euroa)	30.9.2016			31.12.2015		
	Tulosvaikutus oletetulle muutokselle			Tulosvaikutus oletetulle muutokselle		
	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat						
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat						
Korolliset arvopaperit	197,2	5,9	-5,9	172,1	5,2	-5,2
Osakkeet ja osuudet	40,1	8,0	-8,0	38,5	7,7	-7,7
Yhteensä	237,3	13,9	-13,9	210,6	12,9	-12,9
Yhteensä	237,3	13,9	-13,9	210,6	12,9	-12,9

Rahoitusvarojen ja -velkojen kuittaus

(milj. euroa)	30.9.2016		31.12.2015	
	Johdannaiset	Känteinen takaisinosto-sopimus	Johdannaiset	Känteinen takaisinosto-sopimus
Varat				
Rahoitusvarat, jotka sisältyvät netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	160,3	-	172,5	-
Kuitattu määrä	-	-	-	-
Taseeseen kirjattu määrä	160,3	-	172,5	-
Kuittaamaton summa, joka kuitenkin sisältyy netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	11,5	-	15,3	-
Saadut vakuudet	147,7	-	158,0	-
Kuittaamattomien summien yhteismäärä taseessa	159,2	-	173,4	-
Netto	1,0	-	-0,9	-
Velat				
Rahoitusvelat, jotka sisältyvät netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	64,1	-	86,2	-
Kuitattu määrä	-	-	-	-
Taseeseen kirjattu määrä	64,1	-	86,2	-
Kuittaamaton summa, joka kuitenkin sisältyy netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	11,5	-	15,3	-
Annetut vakuudet	33,4	-	44,1	-
Kuittaamattomien summien yhteismäärä taseessa	44,9	-	59,4	-
Netto	19,2	-	26,7	-

Taulukko esittää rahoitusvarat ja -velat, jotka esitetään nettona taseessa tai joihin on potentiaaliset oikeudet soveltaa päänettoutussopimuksia tai vastaavia järjestelyjä, mukaan lukien sopimuksiin kuuluvat vakuudet. Nettosumma esittää vastuut sekä normaalissa liiketoiminnassa että maksuhäiriön tapahtuessa tai konkurssitilassa.

Liite 6. Erittely konsernin rahoitusrakenteesta

(milj. euroa)	30.9.2016	31.12.2015	30.9.2015
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 265,0	3 985,1	3 999,0
Lyhytaikaiset velat, vakuudettomat			
Pankit	74,9	64,5	68,9
Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset	-	12,0	49,5
Yhteensä	74,9	76,5	118,3
Lyhytaikaiset velat, vakuudelliset			
Pankit - saadut käteisvakuudet panttaussopimusten yhteydessä	147,7	158,0	154,2
Takaisinostosopimukset - pankit	-	163,1	111,7
Yhteensä	147,7	321,2	265,9
Lyhytaikaiset velat yhteensä	222,6	397,7	384,2
Pitkäaikaiset velat, vakuudettomat			
Seniorirahoitus säästö- ja POP pankeilta	-	-	126,1
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, seniorirahoitus	815,0	812,9	745,8
Liikkeeseen lasketut strukturoidut indeksilainat	4,1	7,5	10,8
Muut luottolaitokset	49,9	51,8	53,8
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	235,5	235,0	218,8
Yhteensä	1 104,5	1 107,2	1 155,3
Pitkäaikaiset velat, vakuudelliset			
Keskuspankki ja muut luottolaitokset	233,0	133,0	138,0
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, covered bonds	1 697,2	2 201,0	2 201,5
Yhteensä	1 930,2	2 334,0	2 339,5
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 034,6	3 441,3	3 494,9
Pankkitoiminnan korolliset velat	7 522,2	7 824,1	7 878,1
Henkivakuutustoiminnan vakuutusvelat	1 152,7	1 130,5	1 086,9
Muut ei korolliset velat yhteensä	251,4	311,8	295,2
Velat yhteensä	8 926,3	9 266,3	9 260,2

Lyhytaikaiset velat = velat joiden alkuperäinen maturitetti alle vuoden

Pitkäaikaiset velat = velat joiden alkuperäinen maturitetti yli vuoden

Liite 7. Annetut ja saadut vakuudet

Annetut vakuudet (milj. euroa)	30.9.2016	31.12.2015	30.9.2015
Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet			
Arvopaperit	235,1	303,5	257,3
Lainasaatavat, jotka muodostavat vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (covered bonds) vakuusmassan	2 508,0	2 907,3	2 934,4
Yhteensä	2 743,1	3 210,8	3 191,7
Muut annetut vakuudet			
Pantatut arvopaperit ¹	122,5	126,0	127,0
Panttaussopimusten yhteydessä annetut arvopaperit	-	25,0	25,0
Panttaus- ja takaisinostosopimusten yhteydessä annettu käteinen	33,4	28,8	28,2
Yhteensä	155,9	179,8	180,2
Annetut vakuudet yhteensä	2 899,0	3 390,6	3 371,9
Edellä mainitut vakuudet koskevat seuraavia velkoja			
Velat luottolaitoksille ²	233,0	296,1	249,7
Liikkeeseen lasketut asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds) ³	1 697,2	2 201,0	2 201,5
Johdannaiset	33,4	53,8	53,2
Yhteensä	1 963,6	2 551,0	2 504,4

¹ Koskee päivän sisäisen limiitin vakuudeksi pantattuja arvopapereita. 30.9.2016 pantattuna oli 22 (26) miljoonaa euroa ylimääräisiä vakuuksia.

² Koskee velkoja keskuspankille ja Euroopan Investointipankille sekä takaisinostosopimuksia, joissa on standardoidut GMRA-ehdot (Global Master Repurchase Agreement).

³ Vähennettynä omilla takaisinostoilla.

Saadut vakuudet (milj. euroa)	30.9.2016	31.12.2015	30.9.2015
Panttaussopimusten yhteydessä saatu käteinen ¹	147,7	158,0	154,2
Takaisinostosopimusten yhteydessä saadut arvopaperit ²	-	-	-
Yhteensä	147,7	158,0	154,2

¹ Koskee johdannaisia, joiden vakuudet on saatu vastapuolelta ISDA/CSA-sopimusten mukaisesti.

² Koskee takaisinostosopimuksia, joissa on standardoidut GMRA-ehdot (Global Master Repurchase Agreement).

Liite 8. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot

(milj. euroa)	1-9/2016	1-9/2015	Δ %	2015
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	1,0	1,1	-7 %	1,5
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat nettotuotot rahoitusvaroista ja -veloista	-1,0	-0,3	-247 %	-0,5
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	8,6	2,8	210 %	2,8
josta rahoitusvarojen arvonalentumiset	-	0,0	-	0,0
Suojauslaskennan nettotulos	-0,9	0,1	-	-0,1
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	7,7	3,6	112 %	3,7

Liite 9. Korkokate

(milj. euroa)	1-9/2016	1-9/2015	Δ %	2015
Talletukset ja lainat	45,9	43,0	7 %	57,4
Suojaustoimenpiteet, korkoriskin hallinta	26,7	23,4	14 %	32,3
Muut	0,0	7,3	-100 %	7,7
Korkokate	72,6	73,6	-1 %	97,3

Kiinteäkorkoisten sijoitusten tulosvaikutus on jaettu korkoriski- ja luottoriskikomponentteihin. Laskelmissa huomioidaan korkoriskikomponentin vaikutus osana suojaustoimenpiteiden tulosta. Luottoriskikomponentin vaikutus on osana muut korkokate erät.

Liite 10. Luottokantaan kohdistuvat arvonalentumiset

(milj. euroa)	30.9.2016	30.6.2016	31.3.2016	31.12.2015	30.9.2015
Luottokanta ennen arvonalentumisia	5 845	6 035	5 915	5 910	5 992
Sopimuskohtaiset arvonalentumiset	-37	-39	-44	-45	-48
josta järjestämättömiin luottoihin kohdistettu	-33	-34	-40	-39	-39
josta muihin luottoihin kohdistettu	-5	-5	-4	-6	-8
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-10	-9	-9	-10	-10
Luottokanta, tasearvo	5 798	5 987	5 862	5 856	5 934

Liite 11. Henkivakuutusnetto

(milj. euroa)	1-9/2016	1-9/2015	Δ %	2015
Vakuutusmaksutulo	82,3	131,6	-37 %	174,4
Sijoitustoiminnan nettotuotot	16,4	14,8	11 %	21,6
josta rahoitusvarojen arvonalentumiset	-0,6	-3,1	81 %	-3,2
Maksetut vakuutuskorvaukset	-75,9	-66,6	-14 %	-90,3
Vakuutusvelan muutos, netto	-4,3	-62,8	93 %	-80,8
Henkivakuutusnetto	18,5	16,9	10 %	24,9

Helsinki 17.11.2016

AKTIA PANKKI OYJ

Hallitus

Raportti Aktia Pankki Oyj:n osavuositarkastuksen 1.1.–30.9.2016 yleisluonteisesta tarkastuksesta

Aktia Pankki Oyj:n hallitukselle

Johdanto

Olemme tarkastaneet yleisluonteisesti Aktia Pankki Oyj konsernin taseen 30.9.2016, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, oman pääoman muutoksia koskevan laskelman, rahavirtalaskelman ja tietyt selittävät liitetiedot kyseisenä päivänä päättyneeltä yhdeksän kuukauden jaksolta. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat osavuositarkastuksen laatimisesta IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin sekä muiden Suomessa voimassa olevien osavuositarkastuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Suorittamamme yleisluonteisen tarkastuksen perusteella esitämme johtopäätöksen osavuositarkastuksesta.

Yleisluonteisen tarkastuksen laajuus

Yleisluonteinen tarkastus on suoritettu kansainvälisen yleisluonteista tarkastusta koskevan standardin ISRE 2410 "Yhteisön tilintarkastajan suorittama osavuosi-informaation yleisluonteinen tarkastus" mukaisesti. Yleisluonteiseen tarkastukseen kuuluu tiedustelujen tekemistä pääasiallisesti talouteen ja kirjanpitoon liittyvistä asioista vastaaville henkilöille sekä analyyttisiä toimenpiteitä ja muita yleisluonteisen tarkastuksen toimenpiteitä. Yleisluonteinen tarkastus on laajuudeltaan huomattavasti suppeampi kuin tilintarkastus-standardien mukaisesti suoritettava tilintarkastus, ja siksi emme pysty sen perusteella varmistumaan siitä, että saamme tietoomme kaikki sellaiset merkittävät seikat, jotka ehkä tunnistettaisiin tilintarkastuksessa. Näin ollen emme anna tilintarkastuskertomusta.

Johtopäätös

Yleisluonteisen tarkastuksen perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei osavuositarkastusta ole laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin sekä muiden Suomessa voimassa olevien osavuositarkastuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 17. marraskuuta 2016

KPMG OY AB

Jari Härmälä

KHT

Tilinpäätöstiedote 2016	14.2.2017
Yhtiökokous 2017	5.4.2017
Osavuositiedote 1-3/2017	11.5.2017
Osavuositiedote 1-6/2017	8.8.2017
Osavuositiedote 1-9/2017	8.11.2017

Aktia

Yhteystiedot

Aktia Pankki Oyj

PL 207

Mannerheimintie 14, 00101 Helsinki

Puh. 010 247 5000

Faksi 010 247 6356

Verkkopalvelut: www.aktia.com

Yhteydenotot: aktia@aktia.fi

Sähköposti: etunimi.sukunimi@aktia.fi

Y-tunnus: 2181702-8

BIC/S.W.I.F.T: HELSFIHH